

EIROPAS PILSONU PANEĻDISKUSIJA

Par naida apkarošanu sabiedrībā

Manuskripts pabeigts 2024. g. oktobrī

Šis dokuments neatspoguļo Eiropas Komisijas oficiālo nostāju.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024.

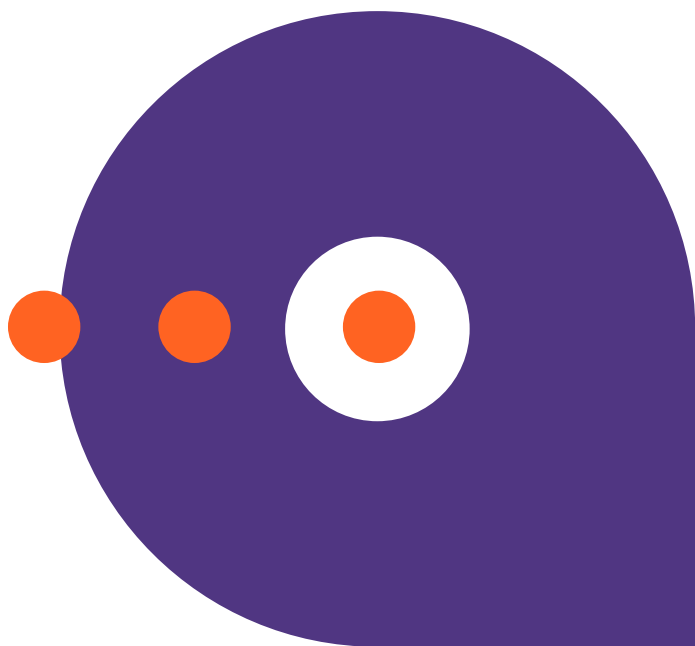
© Eiropas Savienība, 2024

Komisijas dokumentu atkalizmantošanas noteikumi ir izklāstīti Komisijas 2011. gada 12. decembra Lēmumā 2011/833/ES par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.lv>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Print	ISBN 978-92-68-21047-5	doi:10.2775/4259561	NA-01-24-004-LV-C
PDF	ISBN 978-92-68-21046-8	doi:10.2775/5051484	NA-01-24-004-LV-N

EIROPAS PILSONU PANEĻDISKUSIJA

Par naida apkarošanu sabiedrībā

Satura rādītājs

Kopsavilkums	5
1. Ievads	10
2. Metodiskā sistēma	12
2.1. Paneļdiskusijas dalībnieku nejaušā atlase un demogrāfiskais sastāvs	12
2.2. Paneļdiskusijas gaita	15
2.3. Līdzdalības metodes	15
2.4. Kopīgie rezultāti	17
2.5. Pārvaldība un zināšanas	17
2.6. Novērotāji	20
3. Iesaistes paplašināšana	22
3.1. Pilsoņu iesaistes platforma	22
3.2. Komunikācijas stratēģija	22
4. Iedzīvotāju ieteikumi	26
4.1. Problēmu definēšana un ieteikumi	26
4.2. Divdesmit viens ieteikums naida apkarošanai mūsu sabiedrībā	27
1. ieteikums. Viena Eiropa, viena definīcija: kriminālatbildības noteikšana par naida runu	27
2. ieteikums. Eiropas efektīvas reaģēšanas protokols attiecībā uz paziņojumiem par naida noziegumiem	27
3. ieteikums. Valsts birojs naida apkarošanai dalībvalstīs	28
4. ieteikums. Apmācība par iecietību (T4T)	28
5. ieteikums. Publiska kampaņa lielākai izpratnei par naidu un pastāvošajiem pasākumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ar ko to apkarot	29
6. ieteikums. Reklāmu atbalsts naida izpausmju apkarošanā	30
7. ieteikums. Izveidot ES mēroga platformu informācijas, resursu, pasākumu un atbalsta sistēmu apvienošanai naida apkarošanas jomā	31
8. ieteikums. Neatkarīgas Uzticības komitejas izveide	32
9. ieteikums. Uzticamība, fakti un pārredzamība: pārbaudīt un noskaidrot, kas finansē informācijas sniegšanu	32
10. ieteikums. Eiropa satiek tevi: mediji, kas nodrošina pilsoņu līdzdalības iespējas	33
11. ieteikums. Pārduram burbuli: skatījumu dažādības veicināšana sociālajos medijos	33
12. ieteikums. Anonimitātes novēršana tiešsaistē ar mērķi apkarot naidu	34

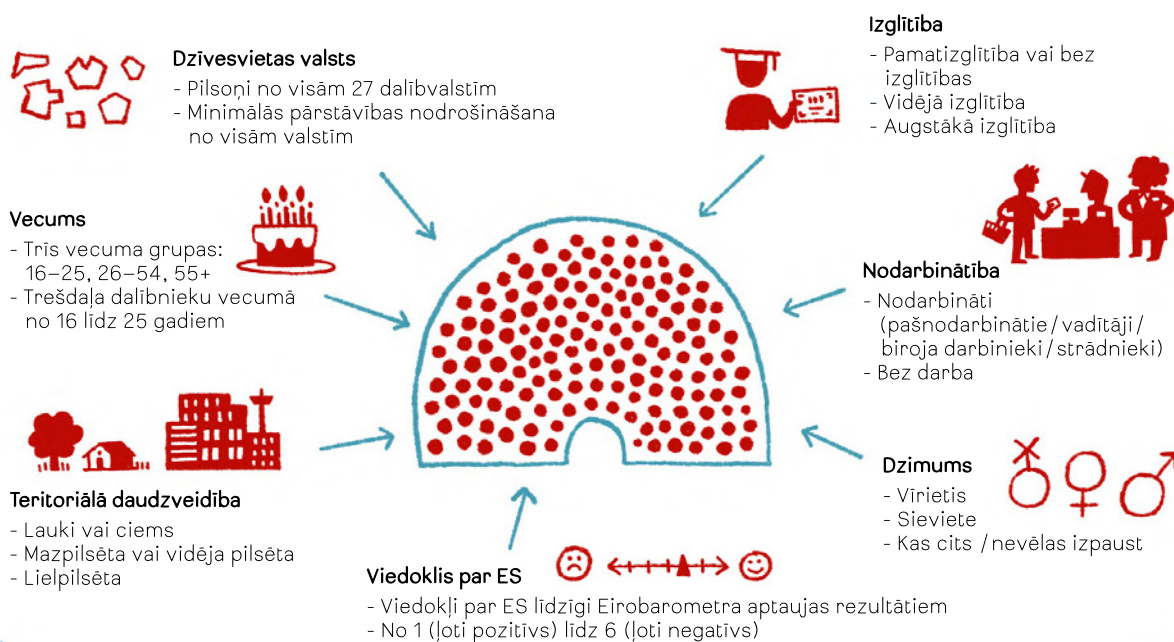
13. ieteikums. ES drošas interneta pārlūkošanas karte.....	34
14. ieteikums. Moderēšana, kurā izmanto MI: sociālo mediju aizsardzība pret naida runu.....	34
15. ieteikums. Pilsoņu paneļdiskusiju iedvesmotas debašu kultūras izplatīšana skolās.....	35
16. ieteikums. Stiprināt bērnu un jauniešu sociālās un emocionālās prasmes, lai novērstu naidu.....	36
17. ieteikums. Katras paaudzes un katras tautas izglītošana par nevardarbīgu komunikāciju	36
18. ieteikums. Izveidot Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas par naida apkarošanu jauniešiem (vecumā no 16 līdz 25 gadiem).....	37
19. ieteikums. Brīvprātīgā pilsoniskā dienesta attīstīšana pieaugušajiem vietējās kopienās.....	37
20. ieteikums. Palīdzība atgūt dzīves jēgu.....	37
21. ieteikums. Meklējam cilvēkus: sociālās nevienlīdzības novēršana ar mērķi apkarot naidu Eiropas Savienībā.....	38

Kopsavilkums

EIROPAS PILSONU PANĒDISKUSIJA – KĀ TĀ NOTIEK?

GRUPAS ATLASES KRITĒRIJI, KAS ATSPUGOĻO ES DAUDZVEIDĪBU

EUROPEAN CITIZENS' PANEL

PRET NAIDU SABIEDRĪBĀ

KO LAI IESĀKAM AR NAIDU,
UN KĀ VARAM VEICINĀT
SAVSTARPĒJU CIEŅU
SABIEDRĪBĀ?

PILSOŅU PANEĻDISKUSIJA. SĒDES

PLENĀRSĒDE

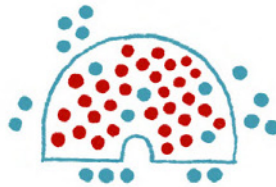
KOORDINATORI UN MODERĀTORI

- Vadija iedzīvotāju diskusijas visās trīs sēdēs
- Moderēja diskusijas mazās grupās un plenārsēdēs

NOVĒROTĀJI

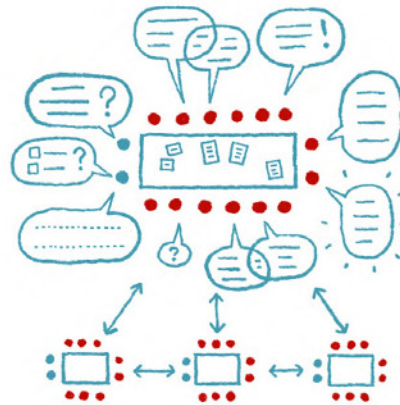
- Paneļdiskusiju darbu novēroja daži pētnieki, žurnālisti un organizētas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji

VALDE

- Valdē bija Eiropas Komisija, apspriežu grupa, kas palīdzēja ar izstrādi, metodiku un moderāciju, un grupas, kuru atbildībā bija praktiskā organizācija
- Tā izstrādāja, organizēja, pārraudzīja un vadīja pilsoņu paneļdiskusiju

DARBA GRUPAS

TULKI

- Tulkoja visās 24 oficiālajās ES valodās

ZINĪBU KOMITEJA

- Vidēji astoņi ārēji eksperti un viens Komisijas eksperts
- Dalījās zināšanās un lietpratībā
- Palīdzēja izstrādāt informatīvo materiālu un pārbaudīt faktus
- Palīdzēja strukturēt apspriešanu un iecelt referentus

PIRMĀ SĒDE

OTRĀ SĒDE

TREŠĀ SĒDE

IETEIKUMI

NODOŠANA

- Pilsoņi savus ieteikumus nodod Eiropas Komisijai

PĒCPASĀKUMI UN REAKCIJA

- Eiropas Komisija ieteikumus iestrādā politikā, ko tā veido

IETEIKUMI

- 1 Viena Eiropa, viena definīcija: kriminālatbildības noteikšana par naida runu

- 2 Eiropas Efektīvas reaģēšanas protokols attiecībā uz paziņojumiem par naida noziegumiem

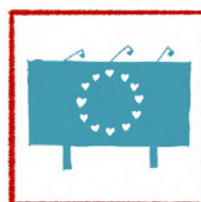
- 3 Nacionālais naida apkarošanas birojs dalībvalstīs

- 4 Apmācība iecietībā

- 5 Informētības palielināšana par naidu un esošajiem pasākumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, lai to novērstu ar publisku kampaņu.

- 6 Reklāmas atbalsts pret naidu

- 7 Izveidot ES mēroga platformu informācijas, resursu, pasākumu un atbalsta sistēmu apvienošanai attiecībā uz naidu

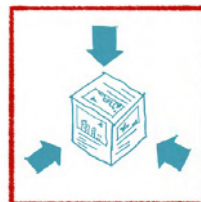
- 8 Neatkarīgas trasta komitejas izveide

- 9 Uzticamība, fakti un pārredzamība: pārbaudīt un noskaidrot, kas finansē informāciju

- 10 Eiropa tuvāk jums: plašsaziņas līdzekļi, kuros var iesaistīties pilsoņi

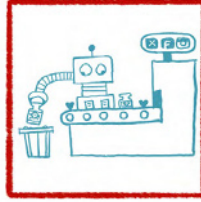
- 11 BBurbulis jāpārdur: plašsaziņas līdzekļos jāatspoguļo dažādas perspektīvas

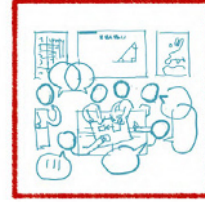
- 12 Anonimitātes novēršana tiešsaistē, lai pārtrauktu naidu

13 ES drošas sērfošanas karte

14 MI moderācija: sociālo plašsaziņas līdzekļu aizsardzība pret naida runu

15 Pilsoņu paneļdiskusiju iedvesmotas diskusiju kultūras izplatīšana skolās

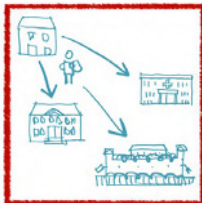
16 Stiprināt bērnu un jauniešu sociālās un emocionālās prasmes, lai novērstu naidu

17 Izglītība katrai paaudzei un katrai nācijai par nevardarbīgu komunikāciju

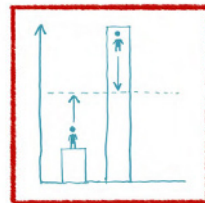
18 Izveidot Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas jauniešiem (vecumā no 16 līdz 25 gadiem) par vēršanos pret naidu

19 Brīvprātīgu pilsonisko pakalpojumu attīstīšana pieaugušajiem vietējā sabiedrībā

20 Palīdzēt cilvēkiem atkal saredzēt dzīves jēgu

21 Meklējot cilvēkus: novērst sociālo nevienlīdzību, lai cīnītos pret naidu Eiropas Savienībā

IEVADS

1. Ievads

Eiropas Savienība savos dibināšanas līgumos ⁽¹⁾ nostiprinājusi tādas vērtības kā cilvēka cieņas respektēšana, brīvība, demokrātija, līdztiesība, likuma vara un cilvēktiesību ievērošana, ieskaitot minoritāšu tiesības. Jebkāda veida naids un neiecietība nav saderīgi ar šīm pamattiesībām un vērtībām. Tie ir drauds demokrātijai un mūsu sabiedrības vienotībai. Tomēr šodien Eiropa piedzīvo satraucošu naida runas un naida noziegumu pieaugumu. Lai gan nav viegli atrast precīzus skaitļus par naida izpausmju apmēru, visticamāk, ka tās lielā mērā ir novērtētas par zemu. Atzīstot šīs problēmas, ES jau ir aktīvi iesaistījusies tādas politikas īstenošanā, kas paredzēta, lai apkarotu visa veida naida izpausmes, un cenšas pastiprināt centienus cīņā pret tām.

Eiropas Komisija un ES Augstais pārstāvis ārlietās 2023. gada 6. decembrī pieņēma kopīgu paziņojumu "Naidam nav vietas: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu" ⁽²⁾. Šajā paziņojumā aicināts izveidot atvērtu Eiropas mēroga telpu dialogam, kurā satiktos pilsoņi no visas ES, lai apspriestu veidus, kā pāriet no naida un šķelšanās uz mūsu Eiropas vērtību – vienlīdzības, cilvēktiesību ievērošanas un cieņas – kopīgu izmantošanu.

Pēc šā uzaicinājuma Eiropas Komisija uzņēmās iniciatīvu 2024. gada pirmajā pusē organizēt Eiropas pilsoņu paneļdiskusiju par naida novēršanu sabiedrībā. Šajā paneļdiskusijā piedalījās 150 pēc nejaušības principa atlasīti iedzīvotāji no visām 27 ES dalībvalstīm trīs apspriežu sesijās, kuras notika 5.–7. aprīlī, 26.–28. aprīlī un 17.–19. maijā, lai rastu atbildes uz šādu jautājumu: **"Kā mēs varam novērst naidu un vairot savstarpējo cieņu mūsu sabiedrībā?"**.

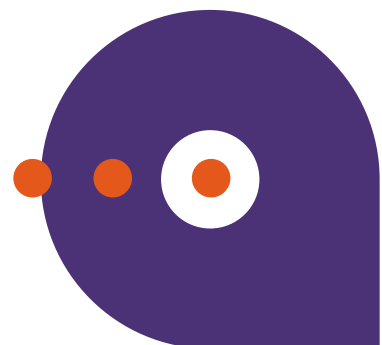
Naids un tā sekas ir sarežģīta tēma. Tam var būt gan slēptas, gan arī ļoti skaidri izteiktas izpausmes. Naids var būt iekšēja sajūta, taču tas var izpausties arī kā vardarbīgas darbības (piemēram, tādas, ko veicina vardarbīga ekstrēmistu ideoloģija). Tas var izpausties dažādos veidos: no verbālas vardarbības vai apvainojumiem līdz iebiedēšanai, aizskaršanai, dezinformācijai, kas attēlo minoritātes nepareizā un nelabvēlīgā gaismā, draudiem vai aicinājumiem uz vardarbību, kā arī līdz fiziskai vardarbībai vai pat slepkavībām. Pamatojoties uz informatīvajiem materiāliem, ekspertu ieguldījumu un diskusijām plenārsesijās un darba grupās, iedzīvotāji, kas piedalījās šajā paneļdiskusijā, identificēja iespējamus politikas pasākumus un attiecīgās ieinteresētās personas/puses, ko būtu jāiesaista dažādos līmeņos, lai apkarotu naidu mūsu sabiedrībā. Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas par naida apkarošanu mūsu sabiedrībā rezultātā tika sagatavots un pieņemts 21 ieteikums, kas pilnībā izklāstīts šā ziņojuma pielikumā.

Pēc paneļdiskusiju sesijām iesaistītie iedzīvotāji tika aicināti procesa izvērtēšanas ietvaros atbildēt uz jautājumiem atsauksmju aptaujā. Dažas šīs aptaujas rezultātu daļas ir izklāstītas šajā ziņojumā.

Turpmākie pasākumi saistībā ar šo 21 ieteikumu tiks sīkāk aprakstīti pilsoņu ziņojumā, kas ir oficiāls dokuments, kuru līdz ar turpmākajām politikas iniciatīvām pieņems komisāru kolēģija. Tiks organizēts arī atsauksmju sniegšanas pasākums, lai paneļdiskusijas dalībniekiem izskaidrotu šos soļus. Vienlaikus šā ziņojuma mērķis ir apkopot šīs Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas galvenās iezīmes un izskaidrot tās metodisko sistēmu, to, kā tika koordinētas debātes, triju sesiju rezultātus, kā arī iedzīvotāju veikto procesa novērtējumu.

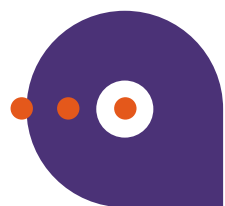
⁽¹⁾ https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/founding-agreements_lv.

⁽²⁾ Eiropas Komisija (2023), Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Naidam nav vietas: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu", JOIN(2023) 51 (https://commission.europa.eu/document/c60c451c-ccd2-406a-be3a-ef65123f2bb6_en).

METODISKĀ SISTĒMA

2. Metodiskā sistēma

2.1. Paneļdiskusijas dalībnieku nejaušā atlase un demogrāfiskais sastāvs

Lai nodrošinātu taisnīgu, konsekventu un uzticamu pieeju, kas pēc iespējas labāk atspoguļo Eiropas sabiedrības daudzveidību, Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas dalībnieku atlasei tika izmantotas nejaušas atlases metodes.

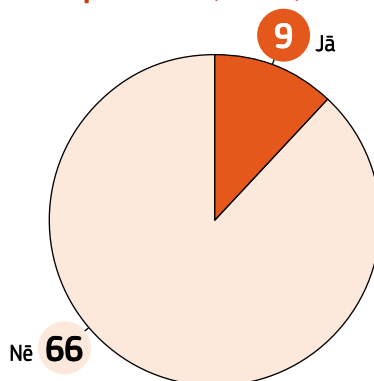
Šo atlasi veica *Harris Interactive* un *Sortition Foundation*. *Harris* veica dalībnieku atlasi, izmantojot digitālo zvanīšanu pēc nejaušības principa. Paneļdiskusijā piedalījies piekrita 245 personas, no kurām 150 tika atlasītas pēc nejaušības principa, pamatojoties uz dažādiem kritērijiem (kā aprakstīts turpmāk), savukārt 50 no tām veidoja pirmo iedzīvotāju rezerves sarakstu gadījumiem, ja kāda persona pārtrauktu dalību. *Sortition Foundation*, izmantojot klātienes atlases metodi, izveidoja dalībnieku otro rezerves sarakstu, uzmanību koncentrējot uz parasti nepietiekami pārstāvētiem pilsoņiem, jo īpaši jauniešiem un cilvēkiem, kuri dzīvo teritorijās, kur ienākumi ir zemi.

1. tabula. Paneļdiskusijas demogrāfiskais sastāvs – izcelsmes valstis

Valsts	Mērķdalībnieki	Faktiskie dalībnieki		
		1. sesija	2. sesija	3. sesija
Austrija	4	5	5	5
Beļģija	5	5	5	2
Bulgārija	4	2	2	2
Horvātija	2	2	2	2
Kipra	2	1	1	1
Čehija	5	3	3	3
Dānija	3	3	3	3
Igaunija	2	2	2	2
Somija	3	3	3	3
Francija	15	15	14	15
Vācija	19	19	19	19
Grieķija	5	5	4	4
Ungārija	5	6	6	6
Īrija	3	3	3	2
Itālija	15	15	15	15
Latvija	2	2	2	2
Lietuva	2	2	2	2
Luksemburga	2	2	2	2
Malta	2	2	2	2
Nīderlande	6	7	7	7
Polija	10	9	9	9
Portugāle	5	5	5	5
Rumānija	7	6	6	6
Slovākija	3	3	3	3
Slovēnija	2	2	2	2
Spānija	12	13	13	13
Zviedrija	5	5	5	5
Kopā	150	147	145	145

Iepriekš redzamajā tabulā sniegts pārskats par vēlamo dalībnieku skaitu no katras ES dalībvalsts (valstu kvotas), kā arī par faktisko dalībnieku skaitu katrā sesijā. Mērķis bija panākt, lai dalībvalstis būtu pārstāvētas proporcionāli to iedzīvotāju skaitam ar vismaz diviem iedzīvotājiem no katras valsts. Citiem vārdiem sakot, tika noteikti augstāki mērķrādītāji valstīm ar lielu iedzīvotāju skaitu, piemēram, Vācijai (19 iedzīvotāji), savukārt no Maltas un Luksemburgas tika uzaicināti divi iedzīvotāji, piemērojot līdzsvarotas proporcionalitātes principu. Kopumā pārstāvniecība bija laba un atspoguļoja noteiktos mērķrādītājus. Attiecībā uz 22 no 27 dalībvalstīm mērķrādītāji tika sasniegti, savukārt pārējo dalībvalstu rezultāti tiem bija ļoti tuvu. Kopumā no 150 atlasītajiem iedzīvotājiem 147 piedalījās vismaz vienā no trijām sesijām.

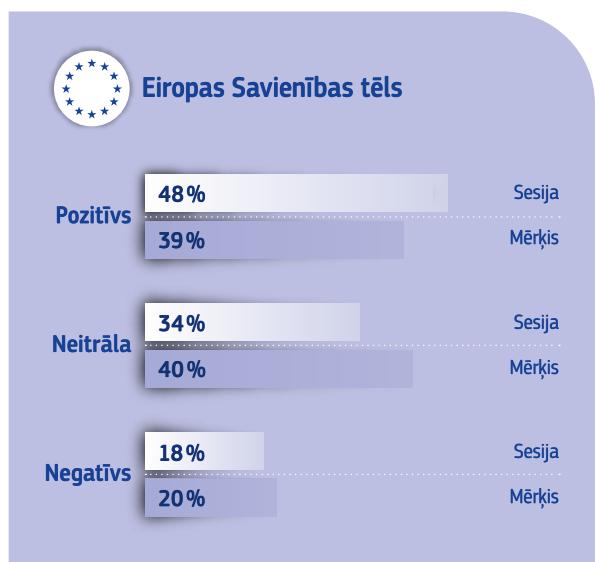
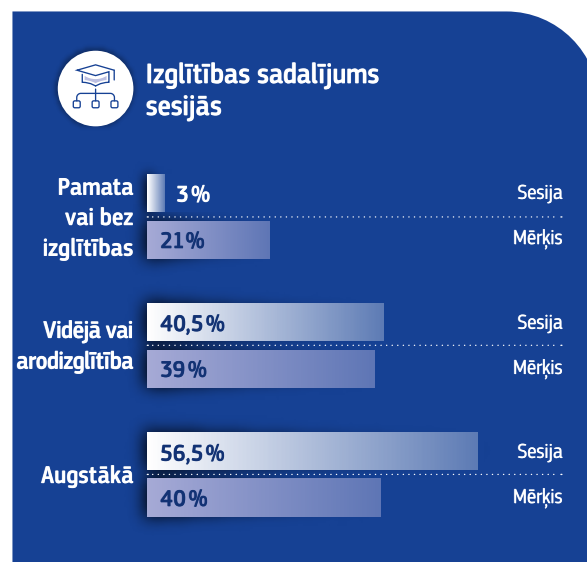
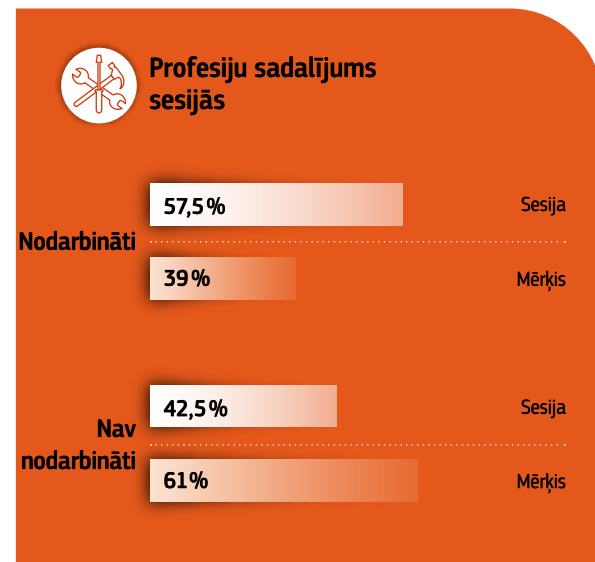
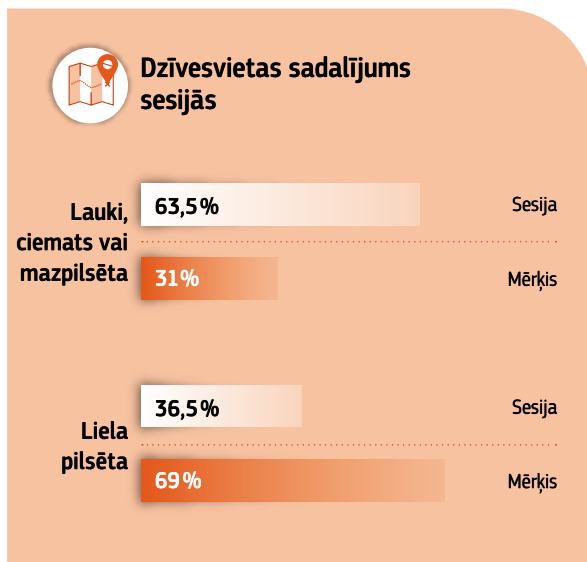
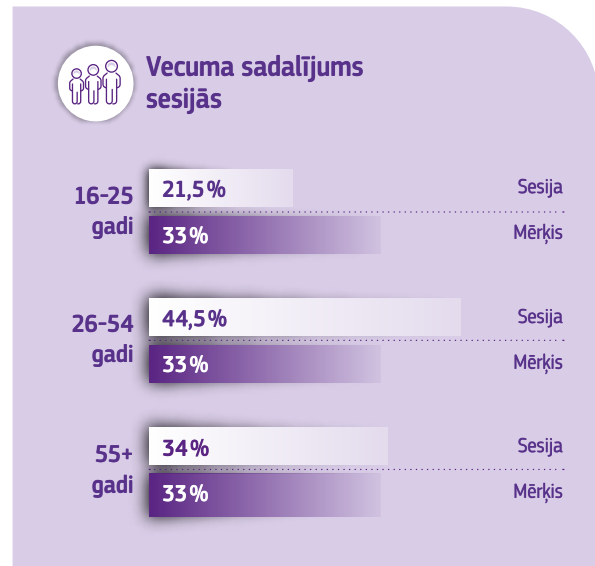
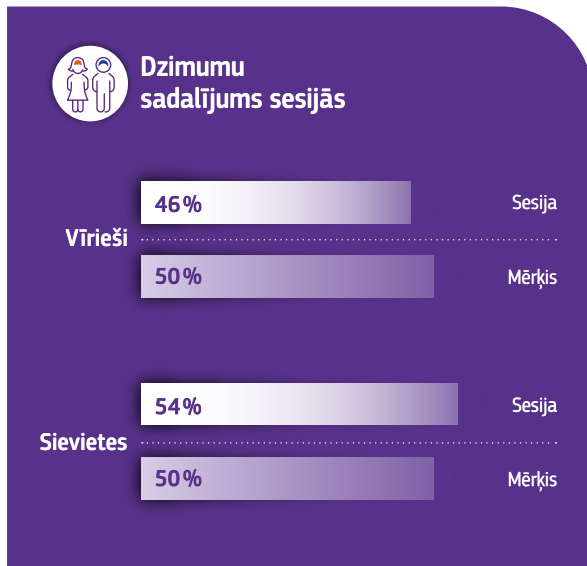
1. attēls. Atsauksmju aptaujas rezultāti jautājumā “Vai jūs kādreiz esat piedalījies iedzīvotāju līdzdalības procesā?” (n = 74)

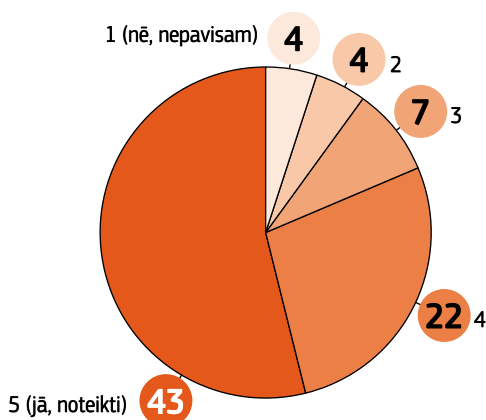
Lai nodrošinātu, ka paneļdiskusijā pēc iespējas vairāk tiek atspoguļota ES iedzīvotāju daudzveidība, un lai nodrošinātu tradicionāli nepietiekami pārstāvēto grupu pārstāvību, dalībnieku mērķkvotas tika noteiktas saskaņā ar šādām sociāldemogrāfiskām iezīmēm (dalībnieku faktiskais sadalījums attiecas uz 147 iedzīvotājiem, kuri piedalījās vismaz vienā no sesijām).

2. attēls. Mērķdalībnieku skaits un faktiskais dalībnieku skaits katrā sesijā, ņemot vērā piecus sociāldemogrāfiskos kritērijus

3. attēls. Atsauksmju aptaujas rezultāti jautājumā “Vai uzskatāt, ka pilsoņu paneļdiskusija labi atspoguļoja ES iedzīvotāju daudzveidību?” (n=80)

2.2. Paneļdiskusijas gaita

Eiropas pilsoņu paneļdiskusija par naida apkarošanu sabiedrībā notika trīs sesijās, kurām bija dažādi mērķi – katra no tām balstījās uz iepriekšējās sesijas darbu, lai panāktu vienprātību, izstrādājot ieteikumu kopumu, kas jāiesniedz Eiropas Komisijai.

Pirmajā sesijā (2024. gada 5.–7. aprīlis, klātienē Briselē) dalībnieki tika iepazīstināti ar aplūkojamo jautājumu, varēja iepazīties ar pārējiem dalībniekiem un veidot kopības un uzticēšanās atmosfēru. Viņi saņēma ekspertu sagatavoto sākotnējo informāciju un pēc tam tika aicināti apkopot dažādus naida izraisītājus un cēloņus, lai veidotu vienotu izpratni par šo problēmu. Ārējie referenti dalījās ar dažām liecībām par savu pieredzi saistībā ar naida izpausmēm, ļaujot sasaistīt gadījumus no dzīves ar plašākām pārdomām par to, kā apkarot naidu sabiedrībā.

Ņemot vērā apspriežamās tēmas sensitīvo, emocionālo un potenciāli traumatisko raksturu, tika piesaistīta uzticības persona, proti, filozofe un zinātniskā humāniste Noga Arika (*Noga Arikha*). Dalībnieki tika aicināti vajadzības gadījumā ar savām bažām vērsties pie viņas.

Otrajā sesijā (2024. gada 26.–28. aprīlī tiešsaistē) galvenā uzmanība tika pievērsta šā jautājuma dziļākai izpētei. Tās galvenais mērķis bija veicināt ideju un perspektīvu apmaiņu starp dalībniekiem, apzināt jomas, kurās ir vienprātība, un arī jomas, kurās viedokļi atšķiras, un apzināt daudzsološas rīcības jomas, lai sāktu naida apkarošanu mūsu sabiedrībā. Pēc nejaušības principa tika atlasīti tie brīvprātīgie iedzīvotāji no visām darba grupām, kuri vēlējas darboties īpašā grupā, kas pirms trešās sesijas izstrādātu dokumentu, kurā apkopots paneļdiskusiju skatījums par naida cēloņiem un izraisītājiem, un šīs darbības nosaukums ir “problēmu definēšana”.

Trešā un noslēdzošā sesija (2024. gada 17.–19. maijs, klātienē Briselē) bija veltīta ieteikumu izstrādei, pamatojoties uz pirmajās divās sesijās gūtajām idejām un atziņām, un to atbalstīja papildu ārējais ieguldījums. Visbeidzot iesaistītie iedzīvotāji izstrādāja 21 ieteikumu, kas paredzēti, lai apkarotu naidu sabiedrībā, un tie tika nodoti Eiropas Komisijai. Tie ir pilnībā izklāstīti šā ziņojuma pielikumā.

2.3. Līdzdalības metodes

2.3.1 No plenārsesijām līdz darba grupām

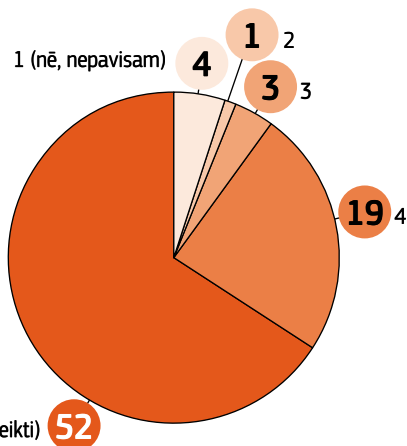
Katras sesijas struktūra bija veidota tā, lai veicinātu dalībnieku mijiedarbību un nodrošinātu, ka visi tiek uzklausi. Pamatojoties uz pārbaudītu metodiku, kas izstrādāta iepriekšējās Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās, Eiropas Komisija ar apspriešanās demokrātijas jomas ekspertu grupas (turpmāk – “apspriežu grupa”) atbalstu atkārtoti apstiprināja to, ka ir svarīgi piedāvāt dažādus apspriešanās formātus.

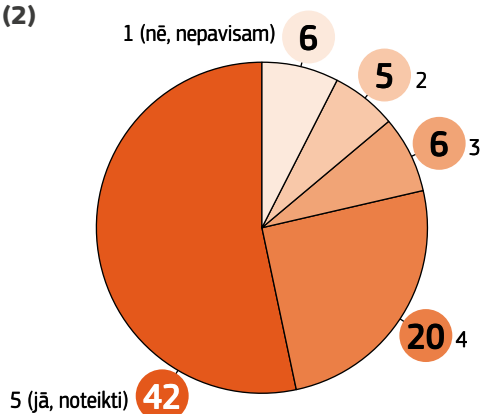
Plenārsesijās iedzīvotāji varēja uz klausīt ekspertu sagatavoto informāciju, viesu liecības un iepazīstināt visus dalībniekus ar savu darba grupu diskusiju rezultātiem 24 valodās. Darbs apakšplenārsesijās deva dalībniekiem iespēju dalīties savās ieskatos mazākā grupā (50–75 dalībnieki) un saņemt konkrētas atsauksmes no dažādiem ekspertiem. Darba grupas, kurās parasti piedalījās 12 dalībnieki, tika veidotas tā, lai nodrošinātu pietiekamu ģeogrāfisko daudzveidību, apvienojot lielākas un mazākas valstis un ne vairāk kā piecas dažādas valodas. Šādas mazākas grupas veicināja mijiedarbību un palīdzēja iedzīvotājiem labāk iepazīties un veidot uzticēšanos. Saskaņā ar Eiropas pilsoņu paneļdiskusiju pamatprincipu visi dalībnieki varēja izteikties savā dzimtajā valodā, ko nodrošināja mutiskā tulkošana.

4. attēls. Rezultāti, kas gūti atsauksmju aptaujā par jautājumiem “Darba grupas diskusijās mans viedoklis tika augsti novērtēts” (1) (n=79) un “Vai kopumā uzskatāt, ka jūsu domas bija svarīgas jūsu darba grupā?” (2) (n=79)

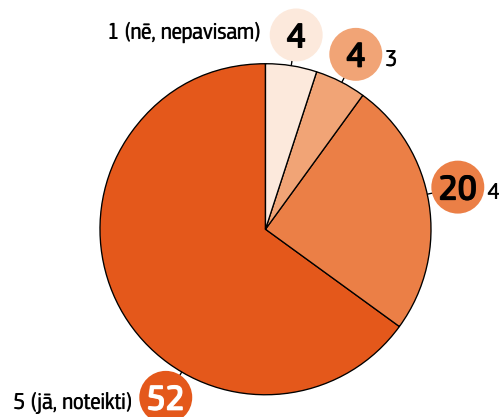
(1)

(2)

5. attēls. Atsauksmju aptaujas rezultāti jautājumā “Vai kopumā esat apmierināti ar savu pieredzi pilsoņu paneļdiskusijā?” (n=80)

2.3.2 Moderācija un koordinēšana

Trīs galvenie moderatori vadīja iedzīvotāju darbu visās sesijās, kā arī virzīja diskusijas plenārsesijās. Viņi sniedza informāciju par paneļdiskusijas vispārējo mērķi un sesiju metodiku līdztekus organizatoriskajiem aspektiem. Viņi arī veicināja debates starp referentiem, nodrošināja, ka diskusiju laikā zināšanas tika sniegtas taisnīgi un objektīvi, un koordinēja jautājumu uzdošanu un atbilžu sniegšanu ekspertu un iedzīvotāju starpā. Turklāt viņi apkopoja visus rezultātus katras sesijas noslēguma plenārsesijās. Galvenie moderatori bija:

- Konstantīns Šēfers (*Constantin Schäfer*), (*Ifok*),
- Kamila Doblere (*Camille Dobler*), (*Missions Publiques*),
- Īvs Matjē (*Yves Mathieu*), (*Missions Publiques*).

Iedzīvotāji strādāja 12 darba grupās, un katru no tām vadīja un tām palīdzēja divi apspriežu grupas locekļi: viens pieredzējis koordinators un viens koordinatora palīgs. Koordinatoru loma bija vadīt diskusijas darba grupās savā dzimtajā valodā vai angļu valodā un nodrošināt raitu darbplūsmu, ievērojot šādus uzdevumus:

- draudzīgas un savstarpēji cieņpilnas atmosfēras radīšana, lai veicinātu visu dalībnieku līdzsvarotu ieguldījumu,
- nodrošināt, lai visi iedzīvotāji būtu informēti par vispārējo procesu, un vadīt viņus grupu darbā,
- nodrošināt, lai tiktu sasniegti darba grupu sesiju mērķi, t. i., veicināt domstarpību un konfliktu konstatēšanu starp iedzīvotājiem, sekmēt diskusiju un vienprātības veidošanos viņu starpā,
- laika uzskaitē, piezīmju veikšana un apspriežu rezultātu apkopošana daudzvalodu un savstarpēji saistītos darba dokumentos,

- darba grupās iedzīvotāju iesniegto pieprasījumu sasaiste ar atbalsta komandu vai ekspertiem, piemēram, apkopojot neizskatītās piezīmes vai jautājumus,
- dalība apspriežu sesijās kopā ar apspriežu grupu.

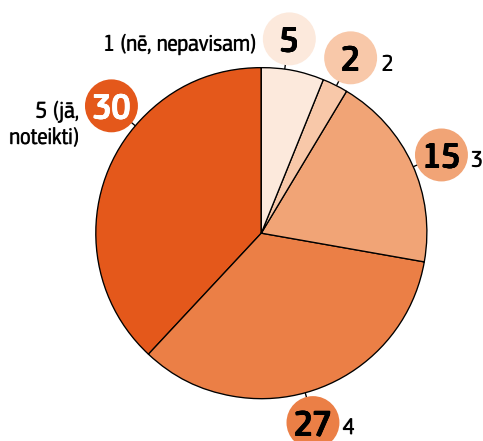
Visi koordinatori un asistenti ievēroja kopīgus norādījumus, kas bija sniegti koordinēšanas rokasgrāmatā un izvēršanas dokumentā (pa vienam katrai sesijai). Pirms katras sesijas viņi piedalījās trijās īpaši izstrādātās instrukcīzās un apmācības sanāksmēs.

2.4. Kopīgie rezultāti

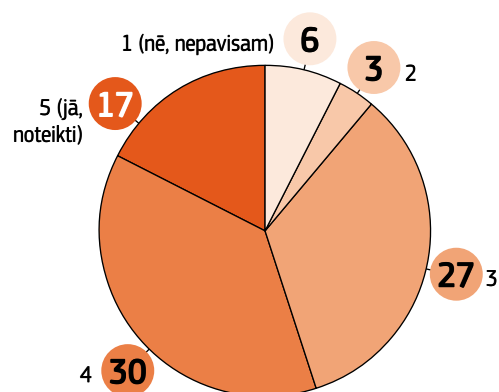
Triju sesiju laikā iedzīvotāji izstrādāja 21 ieteikumu naida apkarošanai sabiedrībā, pirms tam definējot noteiktu problēmu. Šie rezultāti ir pilnībā izklāstīti šā ziņojuma pielikumā. Lai uzlabotu pārskatāmību, šie ieteikumi ir sagrupēti piecās tematiskās grupās:

- sistēma reaģēšanai uz naida noziegumiem un naida runu,
- mediju un politikas nozīme,
- digitālā joma un tehnoloģijas,
- izglītība,
- pilsoniskā līdzdalība un sociālā iekļaušana.

6. attēls. Atsauksmju aptaujas rezultāti jautājumā “Vai uzskatāt, ka pilsoņu paneļdiskusijas galīgajos ieteikumos ir iekļautas visu paneļdiskusijas dalībnieku perspektīvas?” (n=79)

7. attēls. Atsauksmju aptaujas rezultāti jautājumā “Vai uzskatāt, ka pilsoņu paneļdiskusijas ieteikumiem būs ietekme?” (n=80)

2.5. Pārvaldība un zināšanas

2.5.1 Koordinācijas komiteja

Eiropas pilsoņu paneļdiskusiju izstrādāja, organizēja un koordinēja Koordinācijas komiteja. Tā sanāca reizi nedēļā, lai lemtu par konceptuāliem un organizatoriskiem jautājumiem, t. sk. metodikas, komunikācijas, loģistikas un budžeta aspektiem, vienlaikus nodrošinot, lai apspriešanās process ietekmētu politikas veidošanu. Komitejas sastāvā bija Eiropas Komisijas pārstāvji un darbuzņēmēju konsorcijs.

Darbuzņēmēju konsorcijs sadarbojās, lai izstrādātu un īstenotu jauna līmeņa Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas. Konkrēti, tas apvienoja ekspertus, lai palīdzētu veidot un koordinēt apspriešanās procesu, izmantojot to zināšanas, lai konceptuāli izstrādātu paneļdiskusijas uzdevumus, kā arī vispārējo līdzdalības procesu un metodiku katrai sesijai un izveidotu konsultatīvo Zināšanu komiteju.

2.5.2 Zināšanu komiteja

Iesaistoties Zināšanu komitejai, kuras sastāvā ietilpa eksperti no dažādām jomām (psiholoģija, izglītība, žurnālistika, valodniecība u. c.), tika uzlabota apspriešanās procesa integritāte, garantējot iedzīvotājiem sniegtās informācijas kvalitāti, objektivitāti, daudzveidību un saprotamību. Viņi arī palīdzēja izvērtēt rezultātus un nodrošināt, lai pāreja no vienas sesijas uz otru tiktu strukturēta tā, lai apspriedes virzītos jēgpilni un pamatojoties uz iedzīvotāju sniegtu informāciju.

Viņu pienākumos ietilpa informācijas komplekta sagatavošana dalībniekiem, sadarbība ar Koordinācijas komiteju saistībā ar politikas faktoloģisko ieguldījumu, vājo signālu un neredzamo zonu identificēšana diskusijās, faktu pārbaude, atbildes uz iedzīvotāju jautājumiem un pieredzes apmaiņa par naida jautājumu plenārsesijās un apakšplenārsesijās. Zināšanu komiteja arī ieteica vairākus ārējus referentus, kas varētu papildināt tās zināšanas, un koordinēja tiešu vai netiešu iekļaušanu sesiju laikā.

Zināšanu komiteju veidoja astoņi locekļi, kurus izvēlējās Koordinācijas komiteja, pamatojoties uz šādiem kritērijiem: zināšanas, kas aptver visdažādākās zināšanu jomas, kuras ir būtiskas naida apkarošanai sabiedrībā, spēja izprast, atzīt un darīt zināmus dažādus viedokļus par šo tēmu, dažādība dzimuma, tautības, disciplīnas un profesionālās piederības ziņā. Turklāt viens Eiropas Komisijas pārstāvis sniedza savu ieguldījumu, informējot par ES politiku.

Zināšanu komitejas locekļi bija:

- **Aruns Mansukhani (Arun Mansukhani)** – klīniskais psihologs,
- **Dariss Luiss Resio (Daris Lewis Recio)** – jurists un politikas speciālists, *Equinet*,
- **Federiko Falopa (Federico Faloppa)** – sociālingvistikas profesors Rīdingas universitātē,
- **Jelena Jovanoviča (Jelena Jovanovic)** – Rasisma apkarošanas un daudzveidības sadarbības grupas koordinatore Eiropas Parlamentā,
- **Manos Cakiris (Manos Tsakiris)** – psiholoģijas profesors Londonas universitātē,
- **Nesrina Slauī (Nesrine Slaoui)** – neatkarīga žurnāliste un autore,
- **Robins Sklafani (Robin Sclafani)** – CEJI – Ebreju ieguldījums iekļaujošā Eiropā, direktors,
- **Tomazo Kjamparino (Tommaso Chiamparino)** – politikas speciālists Tiesiskuma un patērētāju ĢD.

2.5.3 Zināšanu un informācijas centrs

Tika izveidots Zināšanu un informācijas centrs (ZIC), lai atbildētu uz jautājumiem un lūgumiem sniegt skaidrojumus, ko iedzīvotāji iesnieguši apspriežu laikā. Trešajā sesijā ZIC piedalījās Zināšanu komitejas locekļi, kā arī eksperti no Eiropas Komisijas, kuriem tika lūgts sniegt atbildes par attiecīgajām politikas jomām. Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas triju sesiju laikā ZIC sniedza rakstiskas atbildes uz vairāk nekā 50 iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem un izstrādāja rakstisku brīfingu trešajai sesijai. ZIC arī īsi iesaistījās divpadsmit darba grupās, lai skaidrotu jautājumus ieteikumu izstrādes procesā.

2.5.4 Referenti

Papildus Zināšanu komitejas locekļiem vairākas ieinteresētās personas un eksperti tika aicināti paust dažādas nostājas un iepazīstināt ar pieredzi attiecībā uz naida veidiem un sekām mūsu sabiedrībā, un atbildēt uz iedzīvotāju jautājumiem. Zināšanu komiteja nodrošināja, ka iedzīvotājiem sniegtās zināšanas ir līdzsvarotas, atbilst iedzīvotāju vajadzībām un prasībām un ir pietiekami reprezentatīvas, ņemot vērā ES politikas veidotāju un ieinteresēto personu galvenās nostājas. Šī ir pirmā reize, kad Eiropas pilsoņu paneļdiskusijā piedalījās pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, lai dalītos ar savu pieredzi attiecībā uz naida izpausmēm. Šeit turpmāk uzskaitīti visi referenti.

2. tabula. Referentu saraksts trīs sesijās

	Vārds, uzvārds un piederība	S1	S2	S3
Eiropas Komisija	Dubravka Šuica (<i>Dubravka Šuica</i>), Komisijas priekšsēdētājas vietniece demokrātijas un demogrāfijas jautājumos			YES
	Kolins Sikluna (<i>Colin Scicluna</i>), priekšsēdētāja vietnieces Dubravkas Šuicas biroja vadītājs			YES
	Anna Galego Torres (<i>Anna Gallego Torres</i>), Tiesiskuma un patērētāju ĢD ģenerāldirektore	YES		YES
	Dana Spinanta (<i>Dana Spinant</i>), Komunikācijas ĢD ģenerāldirektore	YES		YES
	Irēna Mozova (<i>Irena Moozova</i>), Tiesiskuma un patērētāju ĢD ģenerāldirektora vietniece tieslietu politikas, tiesiskuma un līdztiesības starptautiskās dimensijas jautājumos		YES	
	Rihards Kīnēls (<i>Richard Kuehnel</i>), Komunikācijas ĢD direktors pārstāvības un komunikācijas jautājumos dalībvalstīs		YES	
	Ingrīda Belandere Todino (<i>Ingrid Bellander Todino</i>), Tiesiskuma un patērētāju ĢD Pamattiesību politikas nodaļas vadītāja			YES
	Lucs Gilners (<i>Lutz Güllner</i>), Informācijas integritātes un FIMI apkarošanas vadītājs, Eiropas Ārējās darbības dienests			YES
	Luīza Klingvola (<i>Louisa Klingvall</i>), Tiesiskuma un patērētāju ĢD Starptautisko lietu un datu plūsmas nodaļas vadītāja pienākumu izpildītāja			YES
	Gaetāna Rikāra-Niūla (<i>Gaëtane Ricard-Nihoul</i>), Komunikācijas ĢD Pilsoņdialogu nodaļas vadītāja vietniece			YES
	Meno Kokss (<i>Menno Cox</i>), Komunikācijas tīklu, saturs un tehnoloģiju ĢD Digitālo pakalpojumu globālo aspektu sektora vadītājs		YES	
	Darja Arlavi (<i>Daria Arlavi</i>), Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ĢD politikas speciāliste			YES
	Tomazo Kjamparino (<i>Tommaso Chiamparino</i>), Tiesiskuma un patērētāju ĢD politikas speciālists			YES
	Haris Panajopoloss (<i>Harry Panagopoulos</i>), Tieslietu un patērētāju ĢD jurists demokrātijas, Savienības pilsonības un brīvas pārvietošanās jautājumos			YES
Martēns Saklē (<i>Martin Sacleux</i>), Tiesiskuma un patērētāju ĢD politikas speciālists			YES	
Ārējie referenti	Dauids Martins Abanadess (<i>David Martin Abanades</i>), vietējais policijas inspektors, Spānija		YES	
	Milēna Angelova (<i>Milena Angelova</i>), līdzreferente "Naidam nav vietas: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu", Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja			YES
	Margarita S. Iljeva (<i>Margarita S. Ilieva</i>), Starptautisko cilvēktiesību eksperte, Eiropas Padome		YES	
	Kjānī Kīrs (<i>Kuany Kiir</i>), Globālā pilsoniskuma un miera izglītības nodaļas projektu speciālists, UNESCO		YES	
	Kristians Pīrvulesku (<i>Cristian Pîrvulescu</i>), referents "Naidam nav vietas: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu", Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja		YES	
	Emanuela Pizāno (<i>Emanuela Pisano</i>), Eiropas Reģionu asamblejas ES projektu vadītāja			YES
	Paskvāle Kvaranta (<i>Pasquale Quaranta</i>), žurnālists un redaktors daudzveidības jautājumos, GEDI Gruppo Editoriale		YES	
	Valērija Rozū (<i>Valérie Rosoux</i>), FNRS pētniecības direktore un UCLouvain profesore		YES	
	Vilems Vāgenārs (<i>Willem Wagenaar</i>), pētnieks, Annas Frankas fonds		YES	
Juliāna Vālgrēna (<i>Juliana Wahlgren</i>), Eiropas Nabadzības novēršanas tīkla eksperte		YES		
Pilsoniskās sabiedrības pārstāvji	Kamils Gungors (<i>Kamil Goungor</i>), Eiropas Neatkarīgas dzīves tīkla politikas un pārvietošanās atbalsta speciālists	YES		
	Saša Gūtmans (<i>Sacha Guttman</i>), students, ULB, un aizstāvības speciālists, CEJI – Ebreju ieguldījums iekļaujošā Eiropā	YES		
	Mireija-Tseūzi Robēra (<i>Mireille-Tsheusi Robert</i>), Bamko asbl asociācijas priekšsēdētāja	YES		
Fabians Vihmans (<i>Fabian Wichmann</i>), lietu pārvaldītājs, EXIT Deutschland		YES		

2.6. Novērotāji

Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas darbam varēja sekot noteikts skaits novērotāju. Mērķis bija nodrošināt šā novatoriskā demokrātiskā formāta pārredzamību un pamanāmību, vienlaikus saglabājot drošu telpu iesaistītajiem iedzīvotājiem, kas ir ļoti svarīgi, lai diskusiju vide būtu uzticama. Novērotājiem bija atļauts piedalīties un sekot līdzi diskusijām plenārsesijās un darba grupās. Maksimālais atļautais novērotāju skaits katrā darba grupā bija trīs.

Daži iekšējie novērotāji pārstāvēja arī organizētājus partnerus un iestādes (piemēram, darbinieki no Eiropas Komisijas vai citām ES iestādēm un struktūrām). Ārējo novērotāju vidū bija pētnieki (no universitātēm vai ideju laboratorijām), pilsoniskās sabiedrības pārstāvji un citas ieinteresētās personas. Ar attiecīgo iedzīvotāju piekrišanu ārējie novērotāji varēja veikt intervijas ar viņiem tikai izpētes nolūkos, ja tas netraucēja paneļdiskusijas norisei.

IESAISTES PAPLAŠINĀŠANA

3. Iesaistes paplašināšana

3.1. Pilsoņu iesaistes platforma

Pilsoņu iesaistes platforma ir tiešsaistes rīks, kas ļauj plašai sabiedrībai paust viedokli par Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas dalībnieku apspriesto jautājumu. Šis rīks tika ieviests, lai maksimāli palielinātu iedzīvotāju līdzdalību šajā jautājumā un sniegtu ieguldījumu gan paneļdiskusijas darbā, gan ar to saistītajā turpmākajā politikā. Šī platforma, kuras darbības pamatā ir atvērta pirmkoda programmatūra *Decidim*, aicina iedzīvotājus sniegt savas piezīmes visās 24 ES valodās, piedāvājot idejas un risinājumus. Turklāt platforma veicina interaktīvas diskusijas, izmantojot komentāru funkciju, kas ļauj lietotājiem iesaistīties priekšlikumu savstarpējā apspriešanā, sniegt atsauksmes un sadarboties ideju pilnveidē.

Eiropas Komisija 2024. gada 22. aprīlī sāka tiešsaistes debates par naida apkarošanu sabiedrībā ⁽³⁾. Sesiju laikā Eiropas pilsoņu paneļdiskusijā tika nodrošināta iespēja uzzināt par galvenajām platformā sniegtajām piezīmēm. Piezīmju autori dalījās ar savām atziņām par dažādiem aspektiem, piemēram, informētības, izglītības un empātijas veidošanas iniciatīvām visā ES. Plašākas ES iedzīvotāju auditorijas līdzdalība ar platformas palīdzību ļāva diskusijās ņemt vērā arī citus viedokļus, vienlaikus iedvesmojot darbu vai apstiprinot tā nozīmīgumu. Visas platformā paustās piezīmes tika iekļautas paneļdiskusijā un ņemtas vērā turpmākās politikas sagatavošanā.

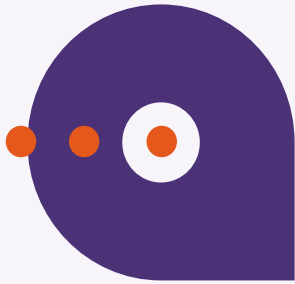
3.2. Komunikācijas stratēģija

Komunikācijas stratēģija Eiropas pilsoņu paneļdiskusijai par naida apkarošanu sabiedrībā tika izstrādāta ar mērķi maksimāli palielināt informētību un iesaisti, izmantojot daudzšķautņainu pieeju, apvienojot sociālo mediju kampaņas, izpratnes veicināšanu ar ietekmētāju un žurnālistu starpniecību, tiešu izpratnes veicināšanu pasākumos un dokumentālās filmas uzņemšanu.

Sociālo mediju kampaņas bija vērstas uz informācijas plūsmas virzīšanu uz jauno Pilsoņu iesaistes platformu (*CEP*), kā arī informētības palielināšanu par notiekošajām paneļdiskusijām. 40 ietekmētāji un žurnālisti tika aicināti radīt un kopīgot saturu, tādējādi paplašinot kampaņas tvērumu un veicinot lielāku sabiedrības iesaisti paneļdiskusijas darbā. Šī pieeja palīdzēja veicināt nozīmīgu iesaisti un informētību par šo paneļdiskusiju visā Eiropas Savienībā (aptuveni 22 miljonus cilvēku sasniedza 272 satura vienības).

Stratēģijas centrālais elements bija dokumentālā filma [*HIPERSAITE*], kuras mērķis bija sniegt personīgu un saistošu vēstījumu par Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas darbībām.

⁽³⁾ Pilsoņu iesaistes platformu var atrast [šeit](#).

...ing on how to address hate and c
and watch it live <https://europa.eu/!3yc877>

EUROPEAN CITIZENS' PANEL

Tackling Hatred in Society

European Commission

Session 1:

- 6-8th April
- 150 randomly-selected citizens met in Brussels for the first time and shared initial thoughts and ideas.

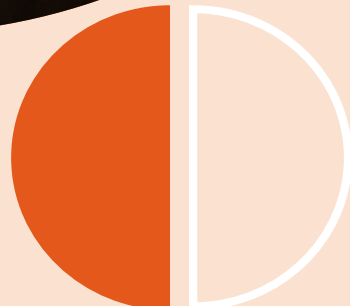
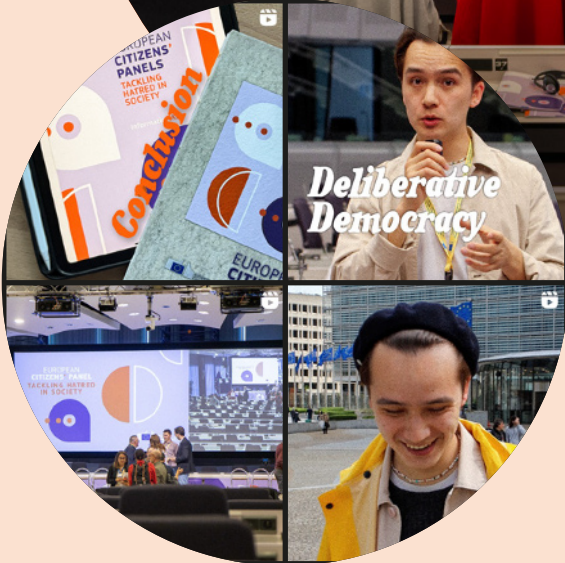
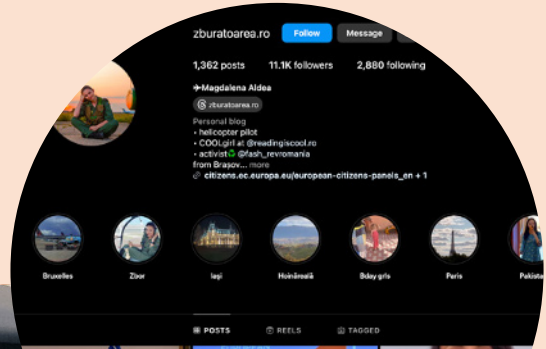
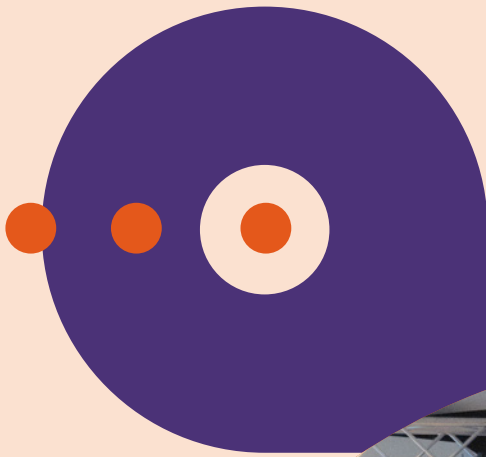
Session 2:

- 26-28th April
- Citizens meet online to continue debating.

Session 3:

- 17-19th May
- Panel reconvenes back in Brussels to draft the final recommendations.

IEDZĪVOTĀJU IETEIKUMI

4. Iedzīvotāju ieteikumi

4.1. Problēmu definēšana un ieteikumi

Trīs nedēļas nogalēs mēs Eiropas pilsoņu paneļdiskusijā par naida apkarošanu sabiedrībā, kurā piedalījās 150 pēc nejaušības principa atlasīti pilsoņi no 27 ES dalībvalstīm, apspriedām, kā apkarot naidu mūsu sabiedrībā. Lai gan mūsu izcelsme un pieredze atšķiras, tomēr mums ir kopīga izpratne par šo problēmu. Paneļdiskusijā tika atzīts, ka ir dažādi cēloņi un virzītājspēki, kas veicina naida pieaugumu un noturību mūsu sabiedrībā, un vienlaikus tika uzsvērti sarežģītā emocionālo, sociālo un ekonomisko aspektu mijiedarbība.

- **Konflikti un vēstures mantojums.** Vēsturiskie un pašreizējie konflikti var izraisīt to, ka naidis tiek mantots no paaudzes paaudzē. Eiropas sarežģītajā vēsturē šo ciklu ir veicinājis katrs konflikta, kara un ģeopolitiskās spriedzes gadījums. Bez aktīviem centieniem novērst un dziedināt šīs brūces konfliktu veicinātais naidis turpina dzīvot, draudot ar nebeidzamu naidīguma un šķelšanās ciklu.
- **Ekonomikas un sociālā krīze.** Straujas sociālās un kultūras pārmaiņas būtiski sekmē sajūtu, ka kaut kas ir zaudēts un esam nelabvēlīgākā situācijā, bet tas izraisa naida saasināšanos. Tas var būt vērsts pret daudzām grupām un iedzīvotājiem, kuri tiek vainoti ekonomikas un sociālajā krīzē. Sociālie, politiskie un ekonomiskie faktori ne vien rada nevienlīdzību, bet var būt arī spēcīgs nedrošības un bailu sajūtas dzinējspēks.
- **Politika un atbildība.** Visiem politiķiem un sabiedrībā pazīstamām personām ir uzticēta liela atbildība par naida jautājumu risināšanu un tā apkarošanu, taču viņi paši var uzkurināt naidu, nepienācīgi izturoties pret etniskām grupām un izmantojot nacionālismu, kā arī šķelšanos un populismu personīga labuma gūšanai. Politiķi un sabiedrībā pazīstamas personas gan ES, gan ārpus tās var izmantot naida runu, lai veicinātu teritoriālās ambīcijas un deleģitīmētu demokrātiju. Šķelšanās padziļinās, ja par prioritāti tiek noteikti skaļi argumenti, nevis pamatots diskurss un apspriešanās, tādējādi veicinot ekstrēmus viedokļus un sazvērestības teorijas.

- **Mediji, maldinoša informācija un atbildība.** Aizvien plašāk sastopamo “mēs pret viņiem” pretnostatījumu un naidu pret dažādām grupām, bieži vien dzenoties pēc peļņas, saasina tradicionālie mediji un sociālie tīkli. Tradicionālie mediji var apzināti maldināt un izplatīt naidīgus vēstījumus. Sociālajos tīklos naida runas un diskriminācijas izplatīšanā būtiska nozīme ir anonimitātei un algoritmu manipulācijām. Šie tīkli kalpo kā maldinošas informācijas un stereotipu nostiprināšanas kanāli, jo īpaši pret sievietēm un jauniešiem, kuri tiešsaistē ļoti bieži saskaras ar aizskarošu izturēšanos. To vēl vairāk pastiprina tīklu un lietotāju atbildības trūkums.
- **Bara instinkts, aizspriedumi un neiecietība.** Cilvēka dabai ir raksturīga vēlme piederēt pie kādas sociālās grupas vai iekļauties kādā dinamikā, justies “tāpat kā visi”. Šī vēlme dažkārt var būt tik spēcīga, ka tā noved pie naida un neiecietības izpausmēm, pie “mēs pret viņiem” sajūtas pret “citādo”. Šī neuzticēšanās un naida dinamika īpaši skar personas un grupas, kas ir neaizsargātas savas etniskās piederības, migrācijas statusa, reliģijas, dzimuma, seksuālās orientācijas, invaliditātes, ģimenes stāvokļa un sociālekonomisku faktoru dēļ. Nepietiekama izglītība par dažādām identitātēm, kultūrām, iecietību, diskusijām un komunikāciju, kā arī uzticamas tiešsaistes informācijas trūkums var pastiprināt pārpratumus, nostiprināt aizspriedumus un izraisīt naidu.

Šie naida cēloņi un virzītājspēki ietekmē visus mūsu sabiedrības slāņus. Mēs, 27 Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi ar dažādu izcelsmi un pieredzi, uzskatām, ka naida apkarošana Eiropā un visā pasaulē ir prioritāte. Mūsu kopīgā atbildība ir novērst visu veidu naida izpausmes un reaģēt uz tām individuālā, sabiedrības un institucionālā līmenī, pamatojoties uz mūsu kopīgajām ES vērtībām un pamattiesībām, t. i., mieru, brīvību un vienlīdzību. Tāpēc iesakām rīkoties dažādās jomās, lai aizsargātu šīs pamattiesības, novērstu diskrimināciju, naidu un konfliktus, aizsargātu visneaizsargātākās personas un galu galā veidotu cieņpilnu un taisnīgu ES vides.

4.2. Divdesmit viens ieteikums naida apkarošanai mūsu sabiedrībā

Sistēma reaģēšanai uz naida noziegumiem un naida runu: 1.–7. ieteikums

1. ieteikums.

Viena Eiropa, viena definīcija: kriminālatbildības noteikšana par naida runu

Iesakām Eiropas Komisijai izveidot daudzveidīgu darba grupu, lai atjauninātu un paplašinātu “nelikumīgas naida runas” kopīgo definīciju nolūkā uzlabot kriminālatbildības noteikšanu par šādas runas izplatīšanu. Pašreizējā definīcija, kas pieņemta 2008. gadā, ir vērsta uz rasismu un ksenofobiju, bet neietver citus naida veidus, piemēram, spējismu un diskrimināciju seksuālās orientācijas, dzimuma, vecuma u. c. dēļ. Šis novecojušais termins ir steidzami jāpārskata, lai atspoguļotu mūsu mūsdienu sabiedrības iekļaujošās vērtības.

Jaunai, visaptverošai definīcijai ir izšķiroša nozīme, lai nelikumīgas naida runas izplatīšanu padarītu par krimināli sodāmu nodarījumu visās ES dalībvalstīs. Šis pielāgojums nodrošinās visu naida runas veidu vienādu atzīšanu un vienādu sodu piemērošanu, tādējādi stiprinot mūsu apņemšanos veidot iekļaujošāku un cieņpilnāku sabiedrību.

Iekļaujot naida runu ES noziegumu sarakstā, mēs varam aizsargāt marginalizētās kopienas un aizstāvēt cilvēka cieņu. Šī iniciatīva nošķir nelikumīgu naida runu no vārda brīvības, nodrošinot līdzsvaru starp pamattiesībām un nepieciešamību apkarot diskrimināciju un naidu.

Pamatojums

Veicina sociālo kohēziju. Definīcijas atjaunināšana ar mērķi tajā iekļaut visus naida runas veidus sekmē tādas iekļaujošākas sabiedrības veidošanu, kurā ikviens jūtas cienīts un novērtēts. Tas veicina sociālo kohēziju un mazina šķelšanos, ko rada nekontrolēta naida runa.

Uzlabo juridisko skaidrību. Vienota definīcija visās ES dalībvalstīs novērš tiesiskās aizsardzības nekonsekvenci un nepilnības. Šī skaidrība nodrošina, ka naida runas pautēji tiek saukti pie atbildības neatkarīgi no tā, kurā ES valstī viņi atrodas.

Aizsargā marginalizētās kopienas. Definīcijas paplašināšana ar mērķi aptvert vairāk diskriminācijas veidu nodrošina labāku aizsardzību marginalizētām grupām, samazinot to pakļaušanu kaitnieciskiem un noniecinošiem izteikumiem.

Stiprina cilvēktiesības. Nosakot kriminālatbildību par visu veidu naida runu, ES stiprina savu apņemšanos ievērot cilvēktiesības un cieņpilnu attieksmi, saskaņojot tiesisko regulējumu ar mūsdienu līdztiesības un cieņas vērtībām.

Līdzsvaro brīvības. Šī pieeja rūpīgi nošķir naida runu no vārda brīvības, nodrošinot runas brīvības aizsardzību, bet vienlaikus novēršot tādas izteikumus, kas kūda uz vardarbību, izraisa naidu vai diskrimināciju.

Veicina empātiju un izpratni. Dažādu viedokļu iepazīšana un kriminālatbildības noteikšana par naida runu veicina empātiju un izpratni iedzīvotāju vidū, veidojot harmoniskāku un cieņpilnāku sabiedrību.

Šā ieteikuma īstenošana veidos taisnīgāku un saliedētāku Eiropu, kurā visi cilvēki neatkarīgi no viņu identitātes var dzīvot, nebaudoties no naida un diskriminācijas.

2. ieteikums.

Eiropas efektīvas reaģēšanas protokols attiecībā uz paziņojumiem par naida noziegumiem

Iesakām izveidot skaidru un vienotu procedūru ziņošanai par naida noziegumiem visās ES dalībvalstīs. Šī juridiskā procedūra būtu efektīvi jāīsteno organizācijās, kas mijiedarbojas ar naida noziegumos cietušajiem. Ierosinām pārskatīt visus iepriekš

ierosinātos un neefektīvos pasākumus un izstrādāt vienkāršu procesu, kas dotu cietušajiem un lieciniekiem iespēju droši ziņot par visiem noziegumiem, to vidū noziegumiem tiešsaistes platformās.

Pirmkārt, procedūrai būtu jānodrošina droši ziņošanas apstākļi gan naida noziegumos cietušajiem, gan lieciniekiem. Viņu drošības garantēšana var palielināt paziņoto noziegumu skaitu. Tas ietver juridiskus un psiholoģiskus aizsardzības pasākumus un, ja nepieciešams, fizisku aizsardzību pret personām, kas vēlas atriebties. Procedūra varētu ietvert arī darbu ar pārkāpējiem, kuri bieži vien iepriekš paši var būt cietuši no naida izpausmēm.

Otrkārt, procedūrā būtu jāiesaista visi nozieguma ziņošanas ķēdē iesaistītie dalībnieki, lai mazinātu sekundāras viktimizācijas un traumas saasināšanās risku.

Visbeidzot, šī procedūra būtu jāatbalsta ar atbilstošu tiešsaistes kanālu, kas paredzēts drošai ziņošanai par noziegumiem.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs, jo tas palīdz novērst un/vai līdz minimumam samazināt cietušo personu sekundāro viktimizāciju. Procedūra ļaus ātri reaģēt un nodrošināt palīdzību cietušajiem, kā arī sniegt atbalstu un aizsardzību lieciniekiem. Šāda procedūra atvieglos arī ziņojumu saņemamo dienestu darbību. Ja procedūra izrādīsies efektīva, tas mudinās sabiedrību biežāk reaģēt uz noziegumiem un ziņot par tiem.

3. ieteikums.

Valsts birojs naida apkarošanai dalībvalstīs

Iesakām katrā dalībvalstī izveidot neatkarīgu biroju naida apkarošanai. Ir vajadzīga spēcīga iestāde ar juridiskām pilnvarām un efektīvu komunikāciju, kas sniegtu reālu palīdzību cilvēkiem, izmantojot objektīvu un neatkarīgu sistēmu ziņošanai par noziegumiem.

Pirmkārt, birojs būs atbildīgs par juridiskā un psiholoģiskā atbalsta sniegšanu ikvienam naida noziegumos cietušajam savā dalībvalstī ciešā sadarbībā ar NVO un pilsoņu komiteju. Birojs cietušajiem nodrošinās platformu efektīvai un drošai ziņošanai par naida noziegumiem.

Otrkārt, birojs cieši sadarbosies ar ES Augsta līmeņa grupu naida runas un naida noziegumu apkarošanas jautājumos vai līdzīgu grupu, lai pildītu savu misiju un nodrošinātu uzņēmumu, organizāciju un politiķu profesionālās ētikas kodeksu ievērošanu. Šī sadarbība palīdzēs radīt efektīvu un atbalstošu vidi cietušajiem. Turklāt birojs varētu sniegt informāciju un paraugprakses piemērus personām, kas vēlas saņemt konsultācijas. Biroja darbiniekiem vajadzētu būt amatā uz noteiktu laiku.

Treškārt, birojs izplatīs ES rīkus, programmas, mehānismus un materiālus par naidu, nodrošinot, ka tie sasniedz izglītības iestādes, administratīvās iestādes un plašu sabiedrību valsts un reģionālā līmenī. Lai to nodrošinātu, birojs sniegs apmācību dienestiem, kas pirmie reaģē uz ziņojumu.

Visbeidzot, birojs apkopos datus par naida noziegumiem, lai izstrādātu efektīvus risinājumus iedzīvotāju nākotnes vajadzībām.

Pamatojums

Mūsu polarizētajā sabiedrībā ir palielinājies naida noziegumu skaits, pasliktinot cilvēku labbūtību. Lai novērstu naida noziegumus, reaģētu uz tiem un rūpētos par cietušajiem, ir jāizveido efektīvas iestādes un mehānismi. Turklāt katrs noziegums sākas ar domu vai vārdu. Lai nodrošinātu izglītošanu par cieņu un palielinātu izpratni, ir jāizveido īpaša iestāde, kas novērš naida noziegumus un atbalsta cietušos, jo īpaši tāpēc, ka šāds birojs vienkārši vēl nepastāv, bet ir ļoti vajadzīgs.

4. ieteikums.

Apmācība par iecietību (T4T)

Iesakām ES nodrošināt pašreizējo mācību kursu par naida noziegumiem, naida runu un nevardarbīgu komunikāciju labāku atpazīstamību un popularizēt tos konkrētās mērķgrupās. Principā visām sociālajām grupām vajadzētu būt labāk izglītotām un attīstīt prasmes, kas nepieciešamas, lai cīnītos pret naidu. Tomēr uzskatām, ka ir īpaši svarīgi nodrošināt labāku apmācību personām, kas strādā publiskajā sektorā (piemēram, policijas vai sociālajiem darbiniekiem). Tieši šie cilvēki bieži vien ir pirmie, ar kuriem pēc naida izpausmju piedzīvošanas saskaras cietušie un ietekmētās personas. Īpaši svarīgi ir tas, lai ierēdņi spētu šo problēmu risināt un pret

cilvēkiem izturēties iecītīgi. ES dalībvalstīs ierēdņiem būtu jāpiedāvā regulāras apmācības, kas varētu notikt gan klātienē, gan tiešsaistē. Satura veidotāji ir vēl viena svarīga mērķgrupa gan kā dalībnieki, gan kā apmācību vēstnieki. Tiem ir būtiska ietekme uz gados jaunākām mērķgrupām, un tie darbojas kā multiplikatori. Cilvēkiem, kas strādā publiskos amatos ES, būtu jārāda labs piemērs un arī jāpiedalās šajā apmācībā. Lai apmācību iespējas būtu pieejamas plašākai sabiedrībai, to reklamēšanā varētu iesaistīt arodbiedrības vai citas organizācijas. Sludinājumus varētu ievietot arī vietējos laikrakstos. Dalībnieki saņemtu sertifikātu par sekmīgu apmācības pabeigšanu, ar kuru viņi citiem var apliecināt savu iegūto kompetenci naida apkarošanas jomā.

Pamatojums

Naida piramīda sākas ar stereotipiem un klišejām, kas ir mūsu prātos. Tos veicina naida runa. Tāpēc ir svarīgi pievērsties problēmas saknei. Apmācības ietekmē ne vien to dalībniekus, bet arī apkārtējos cilvēkus. Mācību kursi ir svarīgs papildinājums formālās izglītības programmām (piemēram, izglītībai skolā vai universitātē). ES jau tagad piedāvā daudzas labi novērtētas programmas un mācību materiālus. Tomēr tos ir grūti atrast. Lai nodrošinātu, ka izstrādātās programmas ir patiesi efektīvas un ilgtspējīgas un ka tās sasniedz mērķgrupu, tās ir labāk jāreklamē. Svarīga ir arī koncentrēšanās uz cilvēkiem publiskajā sektorā, jo joprojām ir pārāk daudz gadījumu, kad skartajām personām ir bijusi negatīva pieredze ar valdības aģentūrām.

5. ieteikums.

Publiska kampaņa lielākai izpratnei par naidu un pastāvošajiem pasākumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ar ko to apkarot

Iesakām ES īstenot publisku kampaņu par (gan tiešsaistē, gan bezsaistē sastopamu) naida izpausmju bīstamību, cēloņiem un pasākumiem to apkarošanai, lai palielinātu izpratnes līmeni un izglītotu par to izplatību un bīstamību. Vienlaikus tā informētu par dažādajām ES iniciatīvām, kas vērstas pret naidu, un par cietušajiem pieejamajiem atbalsta kanāliem un pasākumiem.

Lai pret naidu vērstās kampaņas padarītu pēc iespējas efektīvākas, iesakām skaidri definēt un precizēt mērķgrupas, pieeju, kanālus un saturu. Kampaņā:

- būtu jāvēršas gan pie plašākas sabiedrības, gan konkrētām un svarīgām grupām (piemēram, cietušajiem, naida paudējiem, bērniem);
- būtu jāveido šīm dažādajām grupām un dažādu ES dalībvalstu kontekstam pielāgoti pozitīvi un saprotami vēstījumi, izmantojot katras dalībvalsts kontekstam pielāgotu pieeju;
- būtu jāuzsver, ka visiem ES iedzīvotājiem ir pienākums vērsties un cīnīties pret naidu, ar ko viņi saskaras savā dzīvē, un jānodrošina praktiski rīki un informācija par to, kā viņi to var darīt;
- pret naidu vērstu vēstījumu izplatīšanai būtu jāizmanto gan tradicionālie, gan netradicionālie komunikācijas kanāli bezsaistē un tiešsaistē, lai sasniegtu dažādas sabiedrības apakšgrupas ar efektīvāku un lietotājdraudzīgāku kanālu starpniecību;
- būtu jāiesaista tradicionālie un sociālie mediji, kā arī ietekmētāji un jāņem vērā cietušo viedoklis gan šo vēstījumu sagatavošanā, gan izplatīšanā, lai nodrošinātu, ka tie ir efektīvāki un sasniedz pareizos cilvēkus.

Pamatojums

Lai gan mums jau ir dažādas pret naidu vērstas sistēmas ES līmenī, nav darīts pietiekami daudz, lai informētu Eiropas iedzīvotājus par šīm iniciatīvām. Lielākā daļa ES iedzīvotāju nezina, kādas programmas, iniciatīvas un noteikumi pastāv gan ES, gan valstu līmenī. Ziņojumos, ziņās un diskusijās par naidu galvenā uzmanība tiek pievērsta naida izpausmju gadījumiem un tam, kas nav kārtībā; tas ir svarīgi, bet uzbur nomācošu un neobjektīvu ainu. Tāpēc vajadzētu būt arī pozitīviem ziņojumiem par to, kā tiek apkarots naidis, kā arī praktiskiem ieteikumiem par to, kā cilvēki var pret to vērsties.

Iesakām īstenot izpratnes veicināšanas kampaņu, nevis pieņemt saistošus tiesību aktus vai profesionālās ētikas kodeksu attiecībā uz to, ko ietekmētāji un profesionālie mediju kanāli drīkst teikt, jo šādu pieeju varētu uztvert kā cenzūru un tā varētu radīt pretreakciju un neapmierinātību starp cilvēkiem ar atšķirīgiem uzskatiem, kā arī plašākā sabiedrībā. Koncentrēšanās uz informēšanu un izpratnes veicināšanu ļautu iedzīvotājiem izprast šā temata nozīmīgumu un sagatavot viņus tā, lai viņi varētu palīdzēt īstenot risinājumus un vērsties pret naidu savā dzīvē.

Specifikācijas

Mērķgrupas. Šajā izpratnes veicināšanas kampaņā ir svarīgi uzrunāt plašas sabiedrības grupas, lai mainītu sabiedrības viedokli un nodrošinātu, ka viedokļu un uzvedības pārmaiņas ir noturīgas. Tas nodrošinās arī, ka cilvēki, kuru vērtībās jau tagad ietilpst vērsšanās pret naida izpausmēm, turpina attiecīgi rīkoties. Vienlaikus, lai nodrošinātu, ka šīs kampaņas ir efektīvas un ietekmīgas, ir svarīgi kampaņas un vēstījumus pielāgot dažādām mērķgrupām, piemēram, cietušajiem, sabiedrotajiem, bērniem, vecākiem, skolotājiem un naida paudējiem. Paskaidrojot naidīgu emociju iemeslus, mēs varam palīdzēt cilvēkiem, kuri varētu paust naida runu vai naidīgi rīkoties, izprast gan savus motīvus, gan savas rīcības ietekmi. Kampaņām vajadzētu būt arī valodās, kas nav ES valodas, lai sasniegtu cilvēkus, kuri nerunā tās valsts valodā, kurā viņi dzīvo.

Kanāli. Lai izglītotu iedzīvotājus par to, kas ir aizliegta un kaitējoša naida runa un kāda uzvedība tiek atbalstīta, kā arī par dažādām iniciatīvām un pasākumiem, kas jau tiek veikti ES, būtu jāizmanto plašs kanālu klāsts. Papildus sociālajiem medijiem, TV kanāliem un filmu uzņemšanai kampaņā būtu jāizmanto plašs radošu, neparastu un uzmanību piesaistošu bezsaistes līdzekļu klāsts, to vidū informācijas stendi, dažādi laikraksti, specializētas publikācijas par šo tematu (iespējams, bezmaksas), reklāmas automašīnas, radio, metro / sabiedriskā transporta ekrāni, skrejlapas lielveikalos, iepirkumu čeki (kā tos izmantoja Austrijas kampaņā, kas vērsta uz vardarbību pret sievietēm) un līdzīgi pasākumi. Piemēram, visā ES bez maksas varētu pārraidīt filmu par šo tematu. Vēl viena svarīga pieeja ir izpratnes veicināšanas kampaņās iesaistīt ietekmētājus, piemēram, aktierus, dziedātājus un medijos populārus cilvēkus, lai uzrunātu jaunākas paaudzes un citas auditorijas, izmantojot tām piemērotus formātus. Turklāt iesakām šo vēstījumu izstrādē un izplatīšanā sadarboties ar ietekmētājiem, kuri paši ir cietušie.

Saturs. Lai nodrošinātu, ka kampaņas ir labi sagatavotas, satura izstrādē būtu jāiesaista dažādu jomu (reklāmas, psiholoģijas, cietušo apvienību u. c.) speciālisti un daudzveidīga fokusa grupa, ko veido kampaņas dažādās mērķgrupas (cietušie, ietekmētāji, jaunieši u. c.). Kampaņas būtu jāpielāgo tā, lai tās vērstos pret dažāda veida naida izpausmēm, piemēram, naidu pret minoritātēm, imigrantiem, personām ar invaliditāti, *LGBTQI+*, romiem un ebrejiem. Tās jāpielāgo arī situācijai dažādās ES valstīs un jābalsta uz pastāvošajām iniciatīvām un pasākumiem. Tajās būtu jāuzsver arī pozitīvi vēstījumi, kas popularizē tādu ES, kurā nav naida, un informē par pastāvošajiem efektīvajiem pret naidu vērstajiem pasākumiem un iniciatīvām. Valstu ziņu raidījumos vajadzētu būt arī lielākam skaitam reportāžu par ES iestāžu darbībām, diskusijām un iniciatīvām.

Pieeja. Šai kampaņai vajadzētu būt piesaistošai un asprātīgai, lai patiešām sasniegtu un mainītu cilvēkus (pretstatā tam, kā vairums iedzīvotāju uztver lielāko daļu ES kampaņu). Tai būtu jākoncentrējas arī uz iedzīvotāju tiešāku iesaistīšanu. Piemēram, ES varētu izsludināt publiskus konkursus vai balvas, kuru mērķis būtu piesaistīt iedzīvotāju priekšlikumus par radošu un efektīvu pieeju kampaņai. Turklāt kampaņai būtu jāveicina brīvprātīgais darbs un pilsoniskā līdzdalība. Pēc brīvprātības principa jāiesaista dažādas ieinteresētās personas, piemēram, cilvēki, kam ir iespējas dalīties ar saviem personīgajiem stāstiem, lielie uzņēmumi vai mediji. Piemēram, vadītāji varētu strādāt ar neaizsargātām sabiedrības grupām un savest kopā cietušos. Jānodrošina šo mērķu sasniegšanai nepieciešamie cilvēkresursi un finanšu resursi. Kampaņas varētu būt vērstas arī uz sportistu un sporta auditoriju izpratnes veicināšanu, iesaistot klubus, medijus un politiķus, lai risinātu naida runas problēmu. Aicinām pieeja izmantot vairāk radošuma,

jautrības un piesaistošus elementus. Piemēram, varētu rīkot kampaņu ar logotipu "makaroni pret naidu", uz makaronu vai citu pārtikas produktu iepakojuma (vai arī – uz tualetes papīra iepakojuma) – atkarībā no tā, kādi produkti katrā dalībvalstī ir vispopulārākie, – uzdrukājot kvadrāt kodu, kas ved uz informāciju par iniciatīvu.

6. ieteikums. Reklāmu atbalsts naida izpausmju apkaršanā

Iesakām apsvērt šādu komunikācijas stratēģiju naida apkarošanai:

- īsas īsziņas par iekļautību visiem iedzīvotājiem ar viņu piekrišanu (piemēram, saņemšana reizi nedēļā/mēnesī);
- iekļautību reklamējoši plakāti autobusu pieturās;
- lieli informācijas stendi tiem, kuri ir noguruši no sociālajiem medijiem, piemēram, ES vēlēšanu informācijas stendu izmantošana pozitīvu vēstījumu nodošanai par naida runas apkarošanu;
- *Google ads* radīšana (ar auditorijas piekrišanu) par naida apkarošanu;
- pret naida izpausmēm vērstiem vēstījumiem paredzētu emocijzīmju un mēmju radīšana;
- pozitīvas piezīmes, kas pievienotas pastāvošiem oficiālajiem vēstījumiem (piemēram, valdības dokumentiem);
- izpratni veidojoši videomateriāli, kas tiek atskaņoti televīzijā vai kinoteātros pirms filmas (kad vien iespējams, izmanto pozitīvo pastiprinājumu);
- sporta pasākumu (piemēram, Olimpisko spēļu vai Pasaules kausa izcīņas) atklāšanas ceremoniju izmantošana izpratnes veicināšanai. Viens no šādiem vērtīga un sirsnīga satura piemēriem ir Londonas olimpiskajās spēlēs izmantotais video ar karalieni un lācēnu Paddingtonu;
- garāki sporta pasākumos atskaņoti video, kas piesaista ar to, ka video piedalās attiecīgais spēlētājs (piemēram, futbola spēlēs – futbolists);
- kampaņas ar populāriem cilvēkiem/ietekmētājiem (kā *Pommeliers* Beļģijā) ar mērķi palielināt izpratni par naida jautājumiem.

Pamatojums

Rezultāts būs:

- veselīgāka un drošāka sociālo mediju vide, cita veida sociālie mediji – tādi, kuros ir vairāk interpersonālās komunikācijas;
- veselīgāka, labāk informēta un laimīgāka sabiedrība;
- labāka un mazāk polarizēta Eiropa;
- tādi apstākļi, kas ļauj izvairīties no eskalācijas un paraudzīties uz lietām plašākā kontekstā.

7. ieteikums.

Izveidot ES mēroga platformu informācijas, resursu, pasākumu un atbalsta sistēmu apvienošanai naida apkarošanas jomā

Iesakām izveidot ES pārvaldītu platformu, kas būtu viegli pārlūkojama un nodrošinātu bezmaksas piekļuvi informatīviem materiāliem, piemēram, definīcijām, rakstiem, videomateriāliem un iniciatīvām, ko īsteno organizācijas, kuru darbs ir vērsts uz naida apkarošanu. Platformas stilam un struktūrai vajadzētu būt lietotājdraudzīgai. Attiecīgi tajā varētu iekļaut jauniesiem paredzētu sadaļu ar informāciju par problēmām, ar kurām viņi varētu saskarties ikdienas dzīvē, un praktiskiem padomiem. Galvenā uzmanība būtu jāpievērš pasākumiem, kas sekmīgi palīdzējuši cietušajiem, un visiem sabiedrības locekļiem paredzētiem praktiskiem padomiem par to, kā viņi var efektīvi atbalstīt cietušos, jo īpaši ikdienas situācijās, kad kļuvuši par lieciniekiem naidīgai rīcībai. Cilvēkiem vajadzētu būt arī iespējai sazināties ar citiem, kas saskaras ar līdzīgām problēmām, un atbalstīt viņus. Turklāt platformā varētu iekļaut Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas par naida apkarošanu sabiedrībā sniegto problēmas definīciju un ieteikumus un visus attiecīgos paneļdiskusijas materiālus.

Lai nodrošinātu efektivitāti, mākslīgais intelekts var palīdzēt cilvēkiem dabiskāk mijiedarboties ar platformu un atrast attiecīgu saturu, piemēram, tas varētu sniegt norādījumus un ieteikumus cietušajiem un sabiedrotajiem un norādīt viņiem pareizos kanālus un organizācijas atbalsta saņemšanai. Turklāt platformā lietotājiem varētu būt paredzētas noteiktas iespējas sniegt konkrētas atsauksmes par to, kādi resursi ir noderīgi un kā to varētu vēl vairāk uzlabot.

Turklāt šai tīmekļvietnei vajadzētu arī dot cilvēkiem pamudinājumu, iespējas un spējas domāt par šiem jautājumiem kritiski, un tās saturs nedrīkstētu būt pārāk ierobežojošs vai sagatavots augstprātīgā tonī, jo tas varētu atbaidīt cilvēkus. Tas varētu būt īpaši svarīgi, lai mudinātu kritiski domāt un iegūt zināšanas naida paudējus vai cilvēkus, kas ir atvērtāki naidīgiem izteikumiem un vēstījumiem. Lai nodrošinātu vārda brīvību, veicinātu konstruktīvas diskusijas, īstenotu

saturs kontroli un novērstu eskalāciju, ir jānodrošina tīmekļvietnes atbalsta un moderatora funkcija.

Lieli sociālo mediju uzņēmumi varētu palīdzēt ieviest funkciju, ar kuras palīdzību lietotāji tiktu nosūtīti uz platformu, lai atrastu atbalstu, ja viņi uzskata, ka konkrēti ieraksti varētu būt naidīgi. Varētu būt programmas, kas veicina tīmekļvietnes ieteikšanu citiem, vai sistēmas, kas paredz balvas par tās reklamēšanu, un tām vajadzētu būt radošām un pievilcīgām dažādām iedzīvotāju apakšgrupām.

Pamatojums

Šā ieteikuma mērķis nav izveidot platformu, kas aizstātu līdzīgas idejas, bet gan izveidot noderīgu resursu datubāzi. Tāpēc platformai vajadzētu būt savstarpēji saistītai ar citām, jau pastāvošām tīmekļvietnēm un resursiem par naida apkarošanu un naida izpausmēs cietušo un īpaši neaizsargāto grupu atbalsta procedūrām, lai padarītu to pēc iespējas vienkāršāku un lietderīgāku. Vēl viens platformas mērķis ir palielināt izpratni un veicināt apzinātu iesaisti, izmantojot attiecīgos resursus. Lai gan ir daudz dažādu iniciatīvu, resursu un kampaņu, lielākā daļa cilvēku nezina, kur atrast visu šo informāciju un palīdzību. To varētu atrisināt viena centrāla platforma, kurā cilvēki varētu piekļūt visai šai informācijai. Šajā platformā varētu rīkot arī izpratnes veicināšanas kampaņu.

Platformā starppersonu saziņa (piemēram, liekot lietāt tērzēšanas funkciju) varētu palīdzēt cilvēkiem reāllaikā, atrodoties savās mājās, izprast emocijas, dažādo pieredzi un šķēršļus. Tas varētu arī ļaut cietušajiem dalīties pieredzē un sazināties ar kādu, kas var palīdzēt viņiem justies labāk, tādējādi mazinot viņu nastu.

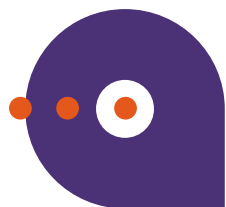
Viena no problēmām šīs platformas izveidē ir tas, ka varētu būt grūti to īstenot un nodrošināt, ka tīmekļvietne pēc savas struktūras ir iedzīvotājiem viegli saprotama, piekļūstama un pārlūkojama. Tāpat būs sarežģīti padarīt tīmekļvietni pietiekami interesantu, lai daudzi ES iedzīvotāji to apmeklētu brīvprātīgi. Turklāt, lai gan paneļdiskusijas dalībnieki apzinās problēmas, kas saistītas ar šādas tīmekļvietnes izveidi visās vajadzīgajās valodās, mēs uzskatām, ka šīs pūles attaisnotos. Tīmekļvietni varētu padarīt emocionāli saistošāku un efektīvāku, ja cilvēkiem būtu iespēja tajā dalīties ar cietušo personīgajiem stāstiem. Naidis ir vecāks par internetu, lai gan internets, iespējams, ir saasinājis naida izpausmes, un to nevar viegli pārvarēt, izmantojot vienu platformu. Tomēr paneļdiskusijas dalībnieki uzskata, ka platforma varētu būt efektīvs veids, kā palielināt izpratni un zināšanas par naida izplatību, kā arī sagatavot cilvēkus tā, lai viņi spētu mazināt un apkarot naida izpausmes, ar kurām viņi saskaras gan bezsaistē, gan tiešsaistē.

Mediju un politikas nozīme: 8.–10. ieteikums

8. ieteikums.

Neatkarīgas Uzticības komitejas izveide

Ierosinām izveidot neatkarīgu Uzticības komiteju, kas izveidotu Eiropas Parlamenta deputātu profesionālās ētikas kodeksu un uzraudzītu naida runu un maldinošas informācijas izplatīšanu. Uzticības komitejas sastāvā vajadzētu būt vairāku nozaru ekspertiem (piemēram, pilsoņiem, juridiskajiem ekspertiem, psihologiem, sociologiem, NVO un politikas ekspertiem), un tās darbība būtu jāuzrauga pilsoņiem. Lai nodrošinātu plašu pārstāvību, pilsoņi tiks atlasīti pēc nejaušības principa, piemērojot noteiktus kritērijus, lai uzlabotu sabiedrības neaizsargāto grupu pārstāvību. Kad komiteja būs izveidota, tā spriedīs un lems par publiskajām amatpersonām un iestādēm piemērojamu profesionālās ētikas kodeksu. Profesionālās ētikas kodekss būs pielāgojams. Uzticības komiteja izmantos profesionālās ētikas kodeksu, lai vāktu datus, uzraudzītu īstenošanu un izstrādātu turpmākas pamatnostādnes naida runas gadījumu apzināšanai un apkarošanai. Uzticības komitejai būs arī oficiāls kontaktpunkts, kam citi ES iedzīvotāji var ziņot par politiku pārkāpumiem un naida runu. Lai komitejā nodrošinātu plurālismu, tiks nodrošināta komitejas locekļu rotācija. Lai saglabātu savu integritāti, komiteja piemēros stingrus noteikumus attiecībā uz pievienošanas Uzticības komitejai, lai novērstu tās dalībnieku interešu konfliktus.

Pamatojums

Lai aizsargātu personas un kopienas no naida runas kaitīgās ietekmes, jo īpaši no publisko amatpersonu un iestāžu puses, ir vajadzīga Uzticības komiteja, kas izstrādā naida apkarošanai paredzētu profesionālās ētikas kodeksu, uzrauga tā īstenošanu un seko līdzi tā īstenošanai. Izstrādājot visaptverošu profesionālās ētikas kodeksu, kura pamatā ir juridisko ekspertu, psihologu, sociologu, iedzīvotāju un citu personu ieguldījums, šī komiteja var noteikt skaidras pamatnostādnes un vēlamās uzvedības modeļus. Šāda Uzticības komiteja ir būtiska, lai atgūtu un veicinātu uzticēšanos iestādēm un to pārstāvjiem. Īstenojot un uzraugot uzticamas rīcības profesionālās ētikas kodeksu, tiek nodrošināta lielāka pārredzamība. Komiteja darbojas neatkarīgi, pārredzami, un to uzrauga pilsoņi, tādējādi palielinot tās leģitimitāti. Lai komiteja būtu efektīva, tai jā sastāv no pienācīgi nokomplektētas multidisciplināras komandas, kas pārstāv dažādus viedokļus un neaizsargātās grupas.

9. ieteikums.

Uzticamība, fakti un pārredzamība: pārbaudīt un noskaidrot, kas finansē informācijas sniegšanu

Iesakām pieprasīt medijiem sadarboties ar neatkarīgām faktu pārbaudes organizācijām, nodrošināt pārredzamību attiecībā uz to finansējuma avotiem, mudināt iedzīvotājus pārbaudīt saņemto informāciju un ierobežot politisko ietekmi uz mediju auditoriju, veicot šādus pasākumus:

- izveidojot stingrus informācijas pārbaudes un pareizības apliecinājuma protokolus fiziskām personām, apvienībām un uzņēmumiem, kuriem ir komerciāls mērķis un/vai kuri izmanto publiskos līdzekļus (piemēram, prasību atklāt savu juridisko statusu);
- neatkarīgiem medijiem publicējot ziņas par to, kas finansē informācijas pareizības apliecinājuma pētījumus un kas gūst labumu no informācijas izplatīšanas, ar mērķi nodrošināt lielāku avotu daudzveidību;
- sākot kampaņas ar mērķi palielināt iedzīvotāju izpratni par to, cik svarīgi ir pārbaudīt informāciju;
- ierobežojot vienas personas vai uzņēmuma īpašumā esošo mediju skaitu (radio, televīzija, sociālās platformas, laikraksti u. c.);

nodrošinot sabiedrībai viegli pieejamu "melnās kastes" rīku*; cilvēkiem vai uzņēmumiem, kuriem ir komerciāls mērķis vai kurus finansē trešā persona, vajadzētu obligāti būt šādam rīkam; viltus ziņu / naida runas brīvprātīgas izplatīšanas gadījumā šiem cilvēkiem vai uzņēmumiem tiktu piemērotas sankcijas atkarībā no to globālā apgrozījuma.

Pamatojums

Maldinošas informācijas izplatīšana veicina šķelšanos un naidu mūsu sabiedrībā. Garantējot, ka informāciju pārbauda neatkarīgas struktūras, un finansējot neatkarīgus medijus, mēs varam mazināt pārpratumus un manipulācijas. Pārredzamība attiecībā uz mediju finansējuma avotiem, kas gūst labumu no informācijas izplatīšanas, stiprina sabiedrības uzticēšanos medijiem. Turklāt, lai sabiedrība būtu labāk informēta un nepakļautos maldinošai informācijai, ir būtiski mudināt iedzīvotājus vairāk aizdomāties par un kritiskāk attiekties pret saņemto informāciju. Šāda pieeja palīdz saliedēt sabiedrību un nodrošināt viedokļu plurālismu mediju telpā.

** "Melnā kaste" pret Mediapart Francijā: avotu pārredzamība, pārbaudes process, pētniecības metodika, konteksts un ierobežojumi, mediju īpašumtiesības un mediju finansējums.*

10. ieteikums.

Eiropa satiek tevi: mediji, kas nodrošina pilsoņu līdzdalības iespējas

Iesakām paplašināt pilsoņu līdzdalību, lai leģitīmētu mediju saturu un veicinātu kopīgu savstarpības un cieņas kultūru, izskaužot naidu. Šādas līdzdalības pamatā būs trīs cits citu papildinoši kanāli, proti:

līdzdalīgs medijs, kurā iedzīvotāji piedalās redakcionālo lēmumu pieņemšanā. Šīs sistēmas pamatā būs pastāvošie tīkli un uzņēmumi – gan publiskie, gan privātie –, kas, izmantojot jaunus finanšu līdzekļus, tiks stimulēti publicēt kvalitatīvu informāciju. Īpaši vērtīgi būs vietējie kanāli, kas iedzīvotājiem ir vistuvākie, kā arī pilsoņu paneļdiskusijas vietējā un valsts līmenī, kas palīdzēs izprast viņu prioritātes šajās jomās;

diskusiju forums sociālo mediju kanāla veidā ar saistošu un lietotājdraudzīgu lietotni, ko aizsargā pārredzamības noteikumi;

tiešsaistes sadarbības repozitorijs, kurā tiek glabātas kvalitatīvas ziņas un diskusijas, lai iedzīvotāji varētu veidot kopīgu vēsturi jauniešu izglītošanai un progresam ES nākotnei svarīgākajos jautājumos.

Šī sistēma paudīs iepriekš kopējā hartā definētas ES vērtības attiecībā uz naida runas apkarošanu. Struktūra ar ombuda funkcijām un ētikas komiteja veiks satura filtrēšanu, lai nodrošinātu tā atbilstību šīm vērtībām; jāapsver arī iespēja izmantot MI. Visbeidzot, šīs sistēmas īstenošanu uzraudzīs izvēlēta pilsoņu komiteja, kas nodrošinās, ka redakcionālo izvēli nenosaka ekonomiskās vai ideoloģiskās intereses.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs, jo tas paredz iedzīvotāju tiešu iesaistišanu, kura tiešas demokrātijas ceļā leģitimēpašas ES iestādes. Līdz ar to iedzīvotāji varēs

atrast informāciju par visu, kas viņus interesē, un bez politiska spiediena piekrist savas valsts valdībai. Īpaša uzmanība tiek pievērsta jauniešiem, jo šajā mediju sistēmā tiek ņemti vērā arī komunikācijas līdzekļi, kas viņiem ir tuvāki nekā tradicionālie TV kanāli. Tāpat iespējams iesaistīt bērnus, izmantojot viņu vecumam pielāgotu saturu, piemēram, izglītības kursus vai spēles. Uzskatām, ka šī sistēma ir svarīga, lai pilnībā izskaustu dezinformāciju un naida runu, jo tā būs mediju platforma, kurā nebūs naidīgu vēstījumu. Tā kā apzināties risku, ka cilvēki šo sistēmu neizmanto, mums būs jāiegulda sistēmā pietiekami līdzekļi, lai nodrošinātu, ka tā ir pievilcīga un piesaistoša.

Digitālā joma un tehnoloģijas: 11.–14. ieteikums

11. ieteikums.

Pārduram burbuli: skatījumu dažādības veicināšana sociālajos medijos

Lai apkarotu radikalizāciju tiešsaistē, iesakām uzdot sociālo mediju platformām dažādot lietotājiem parādīto saturu. Algoritmi bieži vien rada atbalss kameras, uzspiežot neobjektīvu saturu un vedot tajā lietotājus aizvien dziļāk. Pielāgojot algoritmus, lai tie atspoguļotu plašāku viedokļu klāstu, mēs varam novērst viena viedokļa dominēšanu un veicināt līdzsvarotāku izpratni par tematiem.

Kā to paveikt? Mūsu ierosinātais risinājums nodrošina, ka pēc tam, kad lietotāji būs skatījušies ekstrēmistisku saturu, algoritms parādīs pretējus viedokļus atspoguļojošu saturu. Šī pieeja mudina lietotājus paraudzīties uz attiecīgo jautājumu niansētāk un plašāk, efektīvi pārdurot satura burbuļus, kas pašlaik tos tur izolācijā.

Parādot lietotājiem dažādus viedokļus, šī stratēģija ne vien samazina radikalizācijas risku, bet arī veicina kritisko domāšanu un empātiju. Šo pārmaiņu īstenošana padarīs sociālos medijus par informatīvāku un līdzsvarotāku telpu, veicinot veselīgāku tiešsaistes vidi visiem.

Pamatojums

Uzlabota kritiskā domāšana: lietotāju iepazīstināšana ar dažādiem skatījumiem veicina kritisko domāšanu un mudina cilvēkus rūpīgāk izvērtēt informāciju, samazinot uzņēmību pret radikālām ideoloģijām.

Samazināta polarizācija: nojaucot atbalss kameras, šī pieeja var mazināt sabiedrības polarizāciju, veicinot dialogu un saprašanos starp dažādām grupām.

Informēta sabiedrība: labāks uzņemtās informācijas līdzsvars nodrošina, ka sabiedrība ir labāk informēta par dažādiem jautājumiem, tādējādi veicinot niansētākas diskusijas un labāk pārdomātu lēmumu pieņemšanu.

Uzlabota garīgā veselība: daudzveidīga satura lietošana var mazināt trauksmi un stresu, kas saistīts ar atkārtotas un, iespējams, asu reakciju izraisošas informācijas patēriņu.

Demokrātijas stiprināšana: sabiedrība, kas tiek iepazīstināta ar dažādiem viedokļiem, ir labāk sagatavota iesaistīties demokrātiskajos procesos, un tas veicina veselīgāku un noturīgāku demokrātiju.

Šā ieteikuma īstenošana padarīs sociālos medijus par izglītības un konstruktīvu diskusiju platformu, kas galu galā nodrošinās augstāku sabiedrības informētības, saliedētības un empātijas līmeni.

12. ieteikums.

Anonimitātes novēršana tiešsaistē ar mērķi apkarot naidu

Iesakām regulēt anonimitāti tiešsaistē, lai attiecīgās iestādes labāk izsekotu, izmeklētu un sauktu pie atbildības naida runas paudējus.

Tāpēc iesakām:

ES un dalībvalstīm panākt spēkā esošo un turpmāko noteikumu un tiesību aktu piemērošanu;

- katras dalībvalsts līmenī izveidot identitātes autentifikācijas sistēmu, kurā, izmantojot valdības pārvaldītu portālu, tiek vākts personas identifikēšanai nepieciešamais informācijas minimums. Tā būtu pakāpeniski jāsasaka ES dalībvalstu līmenī;
- prasīt, lai svarīgākās sociālo mediju platformas labāk sadarbotos ar Eiropas un valstu iestādēm spēkā esošo un turpmāko tiesību aktu piemērošanā un identitātes autentifikācijas sistēmas izmantošanā;
- ar jaunu Eiropas rīcības hartu, ko īsteno svarīgākajās sociālo mediju platformās, kā arī ar publisko struktūru, skolu un kopienu grupu starpniecību, palielināt tiešsaistes lietotāju izpratni par to, kādi ir viņu pienākumi, kad viņi publicē saturu.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs, jo krasi aug naida runas gadījumu skaits, jo īpaši tiešsaistē. Anonimitātes regulēšana ļautu vieglāk identificēt naida runas paudējus tiešsaistē un saukt tos pie atbildības.

Tomēr anonimitāte ir arī jāaizsargā, pamatojoties uz pašreizējo izpratni par runas brīvību, garantējot redzējumu un viedokļu brīvu apmaiņu tiešsaistē.

13. ieteikums.

ES drošas interneta pārlūkošanas karte

Iesakām ieviest ES drošas interneta pārlūkošanas karti bērniem no astoņu gadu vecuma. Šī karte būtu pieejama arī pielāgotā versijā vecāka gadagājuma grupām. Ar šo

karti bērni iegūtu prasmes, kas vajadzīgas, lai patstāvīgi un droši pārlūkotu internetu un zinātu, kā jārikojas, sastopoties ar naidīgu saturu tiešsaistē. Mācību kursā, ko organizē pilsoniskās sabiedrības organizācijas skolās, bērni vecumam atbilstošā veidā mācītos, rodot atbildes uz cita starpā šādiem jautājumiem:

- Kā es varu atpazīt naidīgu saturu un reaģēt uz to?
- No kā man jāuzmanās, lai es (neapzināti) neizplatītu naidīgu saturu?
- Pie kā es varu vērsties, ja es esmu cietis no naida izpausmēm?
- Kādas ir privātuma robežas?

Apmācībai vajadzētu būt izklaidējošai un atbilstošai vecumam. Instruktori (pilsoniskās sabiedrības organizācijas, NVO u. c.) būtu jāatbalsta, piešķirot atbilstošu vajadzīgo ES un dalībvalstu finansējumu. Būtu jānodrošina arī vienoti terminoloģijas standarti instruktoriem. Pēc apmācību pabeigšanas bērni saņemtu ES drošas interneta pārlūkošanas karti. Valstu līmenī kartes popularizēšanā un ieviešanā (ņemot vērā tās brīvprātīgo raksturu) būtu jāiesaista vecāki un skolotāji, savukārt ES līmenī ES drošas interneta pārlūkošanas kartes popularizēšanu vajadzētu noteikt kā obligātu visās dalībvalstīs. Turklāt būtu jāpārbauda, vai piekļuvi noteiktam saturam internetā varētu saistīt ar šīs attiecīgās drošas interneta pārlūkošanas kartes iegūšanu. Bērniem, kas saņēmuši šo drošas interneta pārlūkošanas karti, vajadzētu būt arī iespējai tīkloties tiešsaistē ar citiem bērniem no visas ES.

Pamatojums

Uzskatām, ka šī ideja ir efektīva, tāpēc ka īpaši jaunākie bērni lepotos ar to, ka ir ieguvuši ES drošas interneta pārlūkošanas karti (līdzīgi kā velosipēda vadītāja apliecību). Šī karte atvieglo dzīvi arī vecākiem, kuriem bieži vien nav vajadzīgo prasmju, lai sagatavotu savus bērnus drošai interneta izmantošanai. Viņi varētu arī pievienot dažādus nosacījumus, kas saistīti ar kartes saņemšanu (piemēram, paredzēt, ka piekļūt konkrētai tiešsaistes spēlei var tikai pēc kartes iegūšanas). Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi ir tas, ka ES drošas interneta pārlūkošanas kartes ieviešana nodrošina bērniem Eiropā iespēju viegli iesaistīties kultūru apmaiņā, kas savukārt veicina iecietību un empātiju.

14. ieteikums.

Moderēšana, kurā izmanto MI: sociālo mediju aizsardzība pret naida runu

Iesakām izstrādāt MI rīku, ar ko atklāt nelikumīgu naida runu sociālo mediju platformās, nodrošinot atbilstību ES standartiem. Šis rīks darbotos, kā aprakstīts turpmāk.

Atklāšana un iezīmēšana:

- atklāj naida runu, pamatojoties uz ES līmenī noteikto nelikumīgas naida runas definīciju;

- iezīmē ierakstus kā iespējamu naida runu un informē autoru;
- iezīmētos ierakstus 24 stundu laikā pārskata moderators, kas ir cilvēks;
- ieraksti, kas atbilst runas brīvības principiem, tiek publicēti;
- ieraksti, kas satur nelikumīgu naida runu, tiek pārsūtīti iestādēm lietas ierosināšanai un pēc tam dzēsti.

Atklāšana pirms publicēšanas:

- atklāj naida runu pirms satura publicēšanas;
- informē autorus, ja viņu ieraksti, šķiet, satur nelikumīgu naida runu;
- sniedz autoriem iespēju pārskatīt ierakstu vai to publicēt bez izmaiņām;
- ja saturs tiek publicēts, tas paliek iezīmēts līdz brīdim, kad to pārskata cilvēks, un tiek sniegts brīdinājums par naida runas publicēšanas nelikumību un sekām.
- Šā rīka obligāta izmantošana sociālajos medijos ES uzlabos drošību tiešsaistē, aizsargās marginalizētās kopienas un nodrošinās atbilstību noteikumiem par naida runu, veicinot cieņpilnāku digitālo vidi.

Pamatojums

Pastiprināta aizsardzība: šis MI rīks nodrošina spēcīgu aizsardzību marginalizētām grupām, atklājot un mazinot naida runu, pirms tā rada kaitējumu. Ātri atklājot un izdzēšot nelikumīgu saturu, mēs veidojam drošāku tiešsaistes vidi.

Efektivitāte un precizitāte: MI satura atklāšanas funkcijas un cilvēka veiktas pārskatīšanas apvienojums nodrošina, ka naida runa tiek atklāta ar augstu precizitāti, vienlaikus ievērojot runas brīvību. Ar 24 stundu pārskatīšanas procesu tiek panākts līdzsvars starp ātrumu un rūpību, līdz minimumam samazinot kaitīga satura izplatīšanos.

Atbildība: informējot satura veidotājus par iespējamu naida runu un juridiskajām sekām, rīks veicina atbildību un izpratni. Lietotāji tiek izglītoti par to, kas ir nelikumīga naida runa, un tas veicina apdomīgāku un cieņpilnāku saziņu.

Preventīvie pasākumi: atklāšana pirms satura publicēšanas ļauj lietotājiem pārskatīt potenciāli kaitīgu saturu pirms tā publicēšanas. Šī proaktīvā pieeja palīdz novērst naida runas izplatīšanos, mazinot nepieciešamību pēc soda pasākumiem un veicinot cieņas kultūru.

Atbilstība tiesību aktiem: nodrošinot, ka sociālo mediju platformas ievēro ES tiesību aktus attiecībā uz naida runu, tiek izveidots vienots standarts visā digitālajā telpā. Šī saskaņošana vienkāršo izpildes panākšanu un stiprina tiesisko regulējumu, kas vērsti pret naida runu tiešsaistē.

Pozitīvas sociālās pārmaiņas: šā rīka ieviešana veicina iekļaujošāku un cieņpilnāku sabiedrību. Samazinot naida runas izplatību, mēs mudinām paust dažādus viedokļus un skatījumus, uzlabojot sociālo kohēziju un savstarpējo sapratni.

Kopumā šis MI rīks ir nozīmīgs solis ceļā uz drošāku un cieņpilnāku tiešsaistes vidi, nodrošinot, ka mijiedarbība digitālajā vidē atbilst iekļautības un cieņas vērtībām.

Izglītība: 15.–17. ieteikums

15. ieteikums. Pilsoņu paneļdiskusiju iedvesmotas debašu kultūras izplatīšana skolās

Iesakām skolās mācību laikā rīkot minidebates, tādu kā "pilsoņu mini paneļdiskusiju". Visefektīvākais veids, kā iesaistīt bērnus debatēs (neveidojot "pilsoniskās audzināšanas stundu"), ir, izmantojot mācībspēku (piemēram, vadītāju, asistentu un skolotāju) atbalstu, īstenojot šo iniciatīvu drošā vidē. Piemēram, organizēt debates par maltītēm ēdnīcā, pievēršot uzmanību dažādu reliģiju ieradumiem, ir veids, kā raisīt diskusijas par konkrētiem tematiem, kas skar bērnus katru dienu, un kā izmantot skolas darbinieku, piemēram, ēdnīcas darbinieku un šefpavāru, speciālās zināšanas. Par savu darbu bērniem varētu stāstīt arī no citām aprindām nākoši cilvēki, kas nav tieši saistīti ar izglītības nozari (piem., policijas pārstāvji). Attiecībā uz šajās debatēs aplūkojamiem tematiem – būtu jāpajautā tieši bērniem, par kādiem tematiem viņi vēlas padziļināt savu izpratni. Bērni var apspriest jebkuru tematu, ja vien tas ir pielāgots viņu līmenim un ir piemērots. Efektīvs veids,

kā dalīties šajā pieredzē un debašu kultūrā visā Eiropas Savienībā, varētu būt mērķsadarbība starp skolām. Piemēram, skolu pārstāvji, kas piedalījušies debatēs, varētu apmaiņas veidā ceļot un dalīties pieredzē un viedokļos ar citu skolu pārstāvjiem no Eiropas valstīm. Šo debašu "rezultātus" varētu iekļaut bērniem paredzētā pilsoņu platformā.

Pamatojums

Jaunieši ir ar atvērtāku prātu un spēj labāk pieņemt dažādus viedokļus, un tas ir būtisks naida apkarošanas aspekts. Tāpēc bērni (vecumā no 6 līdz 16 gadiem) skolās ir jāinformē par pilsonisko kultūru un pilsonisko līdzdalību. Šīs skolās organizētās "paneļdiskusijas" vajadzētu izmantot kā mācību metodi bērniem. Līdzdalības kultūra un šajās debatēs attīstītās prasmes var būt noderīgas visu mūžu. Mērķsadarbības programmas starp skolām varētu būt efektīvas, jo tās pilnībā nemaina dalībvalstu izglītības programmas, bet īsteno kopīgu iniciatīvu, kuras mērķis ir palielināt Eiropas bērnu kritisko domāšanu un izpratnes līmeni.

16. ieteikums. Stiprināt bērnu un jauniešu sociālās un emocionālās prasmes, lai novērstu naidu

Pieprasām īstenot īstermiņa un vidēja termiņa pasākumus, kas stiprinās bērnu emocionālās un sociālās prasmes. Tālab iesakām uzlabot mācību vidi skolās un piedāvāt tādas aktivitātes kā teātris, māksla, nevardarbīga komunikācija un pilsoniskā izglītība skolās un to apkaimē, lai mācītu kritisko domāšanu, empātiju un emocionālās prasmes. Īstermiņā prasām veikt vairāk un labākus pētījumus par mūsu ierosināto naida novēršanas pasākumu ietekmi. Īstermiņā un vidējā termiņā pieprasām pārorientēt tādu programmu kā *Erasmus+*, *CERV* vai no ES struktūrfondi finansētu programmu prioritātes, lai atbalstītu tās aktivitātes, kas novērš naidu skolās un ārpus tām. Eiropas Komisijai būtu proaktīvi jānorāda uz šīm prioritātēm un plaši jāinformē par tām (piemēram, sniedzot ieteikumus dalībvalstīm un aicinot iesniegt projektus), kā arī jāsadarbības ar *UNESCO* un Eiropas Padomi, lai saskaņotu rīcību ar to attiecīgajām programmām. Pēc tam skolas, skolotāji un vietējie dalībnieki varētu izmantot šos līdzekļus aktivitāšu īstenošanai. Lai palielinātu sociālo iekļaušanu, aktivitātēm vajadzētu būt pieejamām visiem bez maksas. Prasām pēc aptuveni pieciem gadiem šo pienācīgi izvērtēt, lai pārorientētos un izlemtu, vai pasākumi ir bijuši ietekmīgi. Tas varētu palielināt ES spēju novērst naidu skolās.

Pamatojums

Pašreizējā izglītības sistēmā emocionālo un sociālo prasmju jautājumi netiek uztverti pietiekami nopietni. Arī skolas ir vieta, kur piedzīvo naidu. Bērni nav labi sagatavoti kļūt par pieaugušajiem, kuri apzinās savas emocijas. Skolas ir vieta, kuru apmeklē visi bērni un

kur tie var mācīties, kā dzīvot līdzās. Labas mācību gaisotnes radīšana ir labākais veids, kā novērst naidu. Sevis un citu iepazīšana nodrošina labāku kritisko un paškritisko domāšanu un vairo iecietību. Tādas aktivitātes kā teātris, dejas, nevardarbīga komunikācija ir labs veids, kā apgūt šīs prasmes.

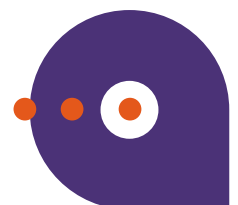
17. ieteikums. Katras paaudzes un katras tautas izglītošana par nevardarbīgu komunikāciju

Iesakām: īstermiņā izstrādāt nevardarbīgas komunikācijas pamatnostādnes (iedvesmojoties no tādiem dokumentiem kā rokasgrāmata "*From Hate Speech to Non-violent Communication*"), kas pielāgotas jauniešiem un pieaugušajiem paredzētiem izglītojošiem materiāliem;

- dalībvalstīm vidējā termiņā sagatavot nevardarbīgas komunikācijas kursus, ar ko papildināt bezdarbnieka pabalstus pieaugušajiem;
- dalībvalstīm vidējā termiņā sagatavot izglītojošus materiālus darba ņēmējiem;
- ES īstermiņā izveidot videomateriālus par trim jēdzieniem (IECIETĪBA, LAIPNĪBA, PIEDOŠANA) mediju saturā;
- skolām vidējā termiņā piedāvāt vecākiem nevardarbīgas komunikācijas izglītības iespējas (piemēram, skolās);
- ES vidējā termiņā un ilgtermiņā ieviest tekstu implicīto adaptāciju (piemēram, apmācībās un eksāmenos): nevardarbīga komunikācija būtu jāiekļauj mūsu valodā pēc noklusējuma;
- dalībvalstīm ilgtermiņā iekļaut nevardarbīgas komunikācijas metodiku ieslodzīto reintegrācijas procesos.

Pamatojums

Komunikācija ir viens no vissvarīgākajiem veidiem, kā dzīvēt tikt saprastiem, taču tā netiek mācīta. Ja mēs mācīsim šo prasmi, būs daudz mazāk konfliktu un strīdu starp cilvēkiem. Savu jūtu apzināšanās, introspekcija un līdzjūtība pret citiem. Ja to īstenoju, Eiropā būtu daudz mazāk naida. Pašlaik naida izpausmes sasniegušas augstāko punktu, turpmāk tām vajadzētu samazināties. Labāka komunikācija nodrošina labāku sadarbību, kas palīdzētu uzlabot Eiropas vienotību.

Pilsoniskā līdzdalība un sociālā iekļaušana:

18.–21. ieteikums

18. ieteikums.

Izveidot Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas par naida apkarošanu jauniešiem (vecumā no 16 līdz 25 gadiem)

Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās jauniešiem būtu jāpiemēro nejaušas atlases process, kā tas pašreiz notiek Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās, jo tā rezultātā paneļdiskusijā tiek pārstāvētas dažādas grupas. Paneļdiskusijās būtu jāietver temati, kas saistīti ar jauniešu problēmām un viņu iespējām (t. i., iebiedēšana, iecietība, cieņa, stereotipi un sociālā iekļaušana). Šajās paneļdiskusijās būtu jāizmanto jaunieši kā eksperti, lai padziļinātu izpratni par būtiskiem jautājumiem un viņi varētu paust savu viedokli ES līmenī. Piemēram, Jaunatnes paneļdiskusijā kā "eksperti" un "resursi" varētu darboties jaunieši, kas iesaistīti diskriminācijas novēršanas vai migrantu integrācijas apvienībās. Šīs paneļdiskusijas būtu jāpopularizē pilsoņu iesaistes platformā (kura ir jāpārskata, jāpadara interaktīvāka, "foršāka" un labāk jāpopularizē).

Pamatojums

Jaunieši bieži vien neinteresējas par politiku un balsošanā piedalās arvien mazāk. Viņu politiskos pārstāvjus (valsts vai Eiropas līmenī) ievēlē vecāka gadagājuma cilvēki. Uzzināt, kas ir politiskās debātes, iepazīties ar to, ko dara Eiropas Savienība, un izrādīt par to interesi, piedaloties mūsu paneļdiskusijai līdzīgā Eiropas pilsoņu paneļdiskusijā, varētu būt interesants veids, kā veicināt pastāvīgāku iesaistīšanos. Eiropas līmenim ir izšķiroša nozīme, jo daudzās dalībvalstīs priekšstats par Eiropas Savienību ir tikai tāds, ka "visu izlemj Brisele". Briseli uztver kā "lielo priekšnieku, kurš uzspiež daudzus noteikumus". Eksperiments ar pilsoņu paneļdiskusiju varētu ļaut jauniešiem sajusties tuvākiem Eiropai un citiem Eiropas jauniešiem. Tā kā jaunieši ir starp tiem, kuri visbiežāk cieš no naida, koncentrēšanās uz viņiem ir ļoti svarīga.

19. ieteikums.

Brīvprātīgā pilsoniskā dienesta attīstīšana pieaugušajiem vietējās kopienās

Ir jāatvēr laiks dalībai šajās brīvprātīgā darba aktivitātēs, piemēram, piešķirot apmaksātu atvaļinājumu, kas īpaši paredzēts pilsoniskai iesaistei. Vienlaikus jāņem vērā pašnodarbinātās personas. Lieliski stimuli pilsoniskās līdzdalības palielināšanai dažādās kategorijās varētu būt ekonomiski ieguvumi (piemēram, nodokļu samazinājums). Visbeidzot, ES līmenī būtu jāveicina vietējo iniciatīvu nozīme: ES varētu stimulēt un atbalstīt šīs vietējās iniciatīvas visā Eiropā, daloties pieredzē un sniedzot finansiālu atbalstu. Šā brīvprātīgā dienesta

ilgums būtu tsāks nekā *Erasmus* periods darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām (piemēram, viena nedēļa).

Pamatojums

Vietējam līmenim ir ļoti liela nozīme naida apkarošanā, un vietējās kopienas ir vērtīgs atbalsts sociālajai kohēzijai. Brīvprātīgajam darbam, piemēram, apvienībās, kas veicina integrāciju, vajadzētu būt pieejamam visu vecumu cilvēkiem. Eiropas Savienība varētu atbalstīt šīs iniciatīvas, lai apkarotu naidu vietējā līmenī un nodrošinātu pieredzes apmaiņu starp dažādiem vietējiem dalībniekiem.

20. ieteikums.

Palīdzība atgūt dzīves jēgu

Iesakām ES veicināt kopienas telpu izveidi marginalizētu cilvēku atbalstam. Šo palīdzību var novirzīt dažādos virzienos atkarībā no personas vajadzībām. Iesakām dot cilvēkiem iespēju atrast darbu, jo tas nodrošina personīgu autonomiju un stabilitāti, bet vienlaikus sniegt konkrētu atbalstu tām grupām, kurām ir grūtāk piekļūt darba tirgum, piemēram, personām ar invaliditāti, bēgļiem, bezpajumtniekiem, ļaunprātīgi izmantotiem cilvēkiem. Konkrēta palīdzība šādos gadījumos varētu būt palīdzēt sagatavoties darba pieteikumiem un intervijām, nodrošināt iespēju parūpēties par savu higiēnu un iegūt piemērotu apģērbu darbam.

Šāda veida kopienas virzītām iniciatīvām varētu būt pieejams publiskais finansējums, bet vienlaikus būtu jāizmanto solidaritātes tīkli un brīvprātīgā darba iniciatīvas, kas jau pastāv kopienā, lai finansiālais ieguldījums publiskajam budžetam neuzliktu pārmērīgu slogu. Būtu jāaņemmas saglabāt centru ilgtermiņa finansēšanas nosacījumus.

Šīm solidaritātes un atbalsta iniciatīvām kopumā būtu jāaptver divas vajadzības: no vienas puses, sniegt specializētu palīdzību konkrētām grupām, kurām var būt īpašas vajadzības, un, no otras puses, būt atvērtām dažādām marginalizētām grupām, neveidojot prioritāšu skalas un nenosakot preferences, kas varētu vēl vairāk veicināt naidu un diskrimināciju.

Šajos centros var saņemt katra individuālajam gadījumam atbilstošu konkrētu un tūlītēju palīdzību, ko sniedz pienācīgi apmācīti brīvprātīgie un/vai profesionāļi, kuri var novirzīt cilvēkus uz vietu, kur viņi var saņemt konkrētu palīdzību. Palīdzību var sniegt ne vien cilvēkiem no marginalizētām grupām, bet arī ikvienam, kam izveidojušies tādi personīgi apstākļi vai dzīves situācijas, kurās var būt vajadzīgs atbalsts.

Šajos kopienas centros var rīkot arī darbseminārus, aktivitātes, kultūru apmaiņu, pasākumus un svinības, kas palīdz veidot kopības sajūtu un pārvarēt diskriminācijas liktos šķēršļus. Šajās telpās būtu jāiedveš dzīvība, t. i., tās jāpadara tādas, lai cilvēki tur justos gaidīti un ērti.

Centram, kas sniegs palīdzību, un atbalsta saņēmējam, kuram noteiktā termiņā jāsasniedz rezultāti, par kuriem panākta vienošanās, jāuzņemas abpusējas saistības. Īpašu gadījumu atrisināšanai var būt vajadzīgs ilgāks laiks, un to eksperti novērtē katrā gadījumā atsevišķi.

Pamatojums

Tas ir svarīgi, jo cilvēki, dodoties uz šiem kopienu centriem, saņemtu lielu atvieglojumu. Tie būtu kaut kas jauns, tie sniegtu cerību un iedvesmotu. Tie uzlabotu garīgo veselību, palīdzētu cilvēkiem ar problēmām mājās, varētu piedāvāt pajumti visiem nelabvēlīgā situācijā esošiem cilvēkiem, kuriem šis risinājums var palīdzēt, lai viņi varētu izmantot savas pamattiesības dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, un tie palīdzētu cilvēkiem atrast dzīves jēgu. Tas ir svarīgi, jo cilvēki var ietekmēt cits citu, veidot attiecības un izprast cits cita problēmas. Cilvēki nejustos stigmatizēti vai pakļauti stereotipiem. Mums atkal jāklūst par cilvēkiem (nevis tikai jāpaātrina tehnoloģiju izstrāde, kas kaitē cilvēcībai). Cilvēkiem ir vajadzīgas iespējas, un šis ieteikums varētu radīt darba iespējas.

Ieteikums varētu veicināt iekļaujošāku, taisnīgāku, egalitārāku, jēgpilnāku un empātiskāku sabiedrību, kurā ikviens var būt vienlīdzīgs sabiedrības loceklis un kurā mēs neuzskatām par normālām tādas problēmas kā nabadzība un bezpajumtniecība, jo tās rada naidu.

Šis ieteikums varētu palīdzēt sabiedrībai vietējā līmenī. Runājot par ietekmi – mums ir jāsniedz globāli risinājumi globālām problēmām. Ietekme vispirms būtu vērojama nelielā mērogā un tad paplašinātos.

Riski varētu rasties tad, ja sociālie darbinieki nebūtu sagatavoti veikt darbu un ja ideja nebūtu pietiekami labi izstrādāta. Citi riski varētu būt finansiāli, lingvistiski vai saistīti ar integrāciju.

21. ieteikums.

Meklējam cilvēkus: sociālās nevienlīdzības novēršana ar mērķi apkarot naidu Eiropas Savienībā

Kā norādīts problēmas definīcijā, sociālā nevienlīdzība ir viens no galvenajiem naida virzītājspēkiem/cēloņiem mūsu sabiedrībā. Neraugoties uz problēmas nozīmīgumu, ES iestādes un dalībvalstis nav to pienācīgi risinājušas, un tas skaidri parāda, ka ir vajadzīgi visaptveroši ES finansēti pētījumi, lai apzinātu un novērstu saiknes starp sociālo nevienlīdzību un naidu.

Ir būtiski gūt izpratni par šīm saiknēm, lai varētu izstrādāt efektīvu politiku un intervences pasākumus. Ja nav pārlicinošu empīrisku pierādījumu, kas balstīti uz kvalitatīviem un kvantitatīviem datiem, centieni novērst sociālo nevienlīdzību var būt vērsti nepareizā virzienā vai neefektīvi. Sociālo organizāciju iesaistīšana datu vākšanā nodrošina, ka dati atspoguļo nevienlīdzības visvairāk skarto cilvēku reālo situāciju, nodrošinot precīzāku un atbilstošāku pamatu pētniecībai, kurā izmanto augšupēju pieeju. Pastāvīgi publicējot šos konstatējumus, tiks sniegta noderīga informācija, uz kuras pamata varēs pilnveidot pašreizējos centienus. Pētījumu rezultātus var iekļaut izpratnes veicināšanas kampaņās.

Pamatojums

Pamatnostādņu un kampaņu izstrāde uz rūpīgu pētījumu pamata ļauj īstenot mērķorientētas darbības, kas pievēršas konkrētiem veidiem, kā sociālā nevienlīdzība veicina naidu. Šī stratēģiskā pieeja var būtiski samazināt sociālo spriedzi un veicināt sociālo kohēziju, kā arī dot iespēju īstenot sistēmiskas pārmaiņas.

Datu vākšana par pozitīvu pasākumu ietekmi un pastāvīga konstatējumu publicēšana veicina pārredzamību un atbildību. Šis process ne vien nodrošina informāciju politikas veidotājiem un ieinteresētajām personām, bet arī vairo sabiedrības uzticēšanos un mudina sadarboties, lai novērstu sociālo nevienlīdzību.

Nosakot standartus pārbaudītiem, uzticamiem datiem un saskaņotu metodiku, kas ietver gan personiskus vēstījumus, gan kvantitatīvus un kvalitatīvus datus, tiek nodrošināta pētījumu uzticamība un vispusība.

Lai mazinātu naidu un veicinātu saliedētāku sabiedrību Eiropas Savienībā, ir būtiski risināt sociālās nevienlīdzības problēmu, veicot visaptverošus pētījumus un vācot datus. Šī pieeja sniedz nepieciešamo ieskatu un instrumentus efektīvas politikas un intervences pasākumu izstrādei, tādējādi veicinot taisnīgāku un harmoniskāku sociālo vidi.

4.2.1. Ieteikumu novērtējums

Paneļdiskusijas pēdējā dienā iesaistītie iedzīvotāji tika aicināti sniegt novērtējumu par katru no 21 ieteikuma. Šeit ir sniegts pārskats par šā balsojuma rezultātiem, un ieteikumi ir sakārtoti atbilstoši to saņemtajam atbalstam.

RANGS	Ieteikuma Nr.	Ieteikuma nosaukums	Atbalsta līmenis (vidējā atzīme no 1 līdz 6)	Piekrišanas rādītājs (balsojuma īpatsvars)
1	4	Apmācība par iecietību (T4T)	5,23	97,7 %
2	15	Pilsoņu paneļdiskusiju iedvesmotas debašu kultūras izplatīšana skolās	5,20	89,9 %
3	1	Viena Eiropa, viena definīcija: kriminālatbildības noteikšana par naida runu	5,09	91,2 %
4	2	Eiropas efektīvas reaģēšanas protokols attiecībā uz paziņojumiem par naida noziegumiem	5,04	90,6 %
5	18	Izveidot Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas par naida apkarošanu jauniešiem (vecumā no 16 līdz 25 gadiem)	5,01	89,2 %
6	16	Stiprināt bērnu un jauniešu sociālās un emocionālās prasmes, lai novērstu naidu	5,00	90,2 %
7	3	Valsts birojs naida apkarošanai dalībvalstīs	5,00	87,1 %
8	5	Publiska kampaņa lielākai izpratnei par naidu un pastāvošajiem pasākumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ar ko to apkarot	4,88	89,5 %
9	17	Katras paaudzes un katras tautas izglītošana par nevardarbīgu komunikāciju	4,85	88,0 %
10	9	Uzticamība, fakti un pārredzamība: pārbaudīt un noskaidrot, kas finansē informācijas sniegšanu	4,83	80,0 %
11	19	Brīvprātīgā pilsoniskā dienesta attīstīšana pieaugušajiem vietējās kopienās	4,77	85,5 %
12	11	Pārdurom burbuli: skatījumu dažādības veicināšana sociālajos medijos	4,74	82,4 %
13	20	Palīdzība atgūt dzīves jēgu	4,72	85,6 %
14	6	Reklāmu atbalsts naida izpausmju apkarošanā	4,68	81,8 %
15	14	Moderēšana, kurā izmanto MI: sociālo mediju aizsardzība pret naida runu	4,66	79,6 %
16	21	Meklējam cilvēkus: sociālās nevienlīdzības novēršana ar mērķi apkarot naidu Eiropas Savienībā	4,59	81,0 %
17	8	Neatkarīgas trasta komitejas izveide	4,57	80,4 %
18	13	ES drošas interneta pārlūkošanas karte	4,50	76,2 %
19	12	Anonimitātes novēršana tiešsaistē, lai pārtrauktu naidu	4,48	74,5 %
20	7	Izveidot ES mēroga platformu informācijas, resursu, pasākumu un atbalsta sistēmu apvienošanai naida apkarošanas jomā	4,45	78,2 %
21	10	Eiropa satiek tevi: mediji, kas nodrošina pilsoņu līdzdalības iespējas	4,18	68,3 %

4.2.2. Pārskats par sesijām

Katras sesijas darba kārtību un kopsavilkumu var atrast [šeit](#).

4.2.3. Darbuņēmēju konsorcijs

Darbuņēmēji sadarbojās, lai izstrādātu un īstenotu jauna līmeņa Eiropas pilsoņu paneldiskusijas.

- *Harris Interactive* un *Sortition Foundation*: Pilsoņu atlase.
- *VO Europe*: komunikācija, palīdzība un visi triju sesiju organizatoriskie aspekti.
- Komunikācijas grupa – *Been There Done That*, *WaterBear* un *Scope*: komunikācijas stratēģija, t. sk. dažāda satura radīšana, tulkošana un izplatīšana sociālajos medijos un dokumentālās filmas producēšana.

4.2.4. Apspriežu grupa (*Ifok* un *Missions Publiques*)

Apspriežu grupas partneri apvienoja zināšanas, lai kopā ar Komunikācijas ĢD konceptualizētu vispārējo līdzdalības procesu un katras sesijas metodiku. Grupa arī veica galveno moderāciju un grupas darba koordinēšanu, kā arī pārraudzīja ziņošanu par rezultātiem.

KĀ SAZINĀTIES AR ES

Klātienē

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem Europe Direct centru. Sev tuvākā centra adresi varat atrast tiešsaistē (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lv).

Pa tālruni vai rakstveidā

Europe Direct ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību. Ar šo dienestu varat sazināties šādi:

- pa bezmaksas tālruni: 00 800 6 7 8 9 10 11 (daži operatori par šiem zvaniem var iekasēt maksu),
- pa šādu parasto tālruņa numuru: +32 22999696,
- izmantojot saziņas veidlapu: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_lv.

KĀ ATRAST INFORMĀCIJU PAR ES

Tiešsaistē

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā Europa (european-union.europa.eu).

ES publikācijas

ES publikācijas varat apskatīt vai pasūtīt vietnē op.europa.eu/lv/publications. Vairākus bezmaksas publikāciju eksemplārus varat saņemt, sazinoties ar Europe Direct vai tuvāko dokumentācijas centru (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lv).

ES tiesību akti un ar tiem saistītie dokumenti

Ar visu ES juridisko informāciju, arī kopš 1951. gada pieņemtajiem ES tiesību aktiem visās oficiālajās valodās, varat iepazīties vietnē EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

ES atvērtie dati

Portālā data.europa.eu ir piekļuve atvērtām datu kopām no ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām. Datus var bez maksas lejupielādēt un izmantot tiklab komerciāliem, kā nekomerciāliem mērķiem. Portālā ir arī bagātīga piekļuve datu kopām, kas nākušas no Eiropas valstīm.

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs